

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H
เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ดวงพร เฟื่องฟู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พ.ศ.2560

**The Development Reading Comprehension Activities
Using the 5W1H Technique to Support Reading in Thai Language
for Grade Six Students**

Duangporn Fuengfoo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Science, Dhurakij Pundit University

2017

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ชื่อผู้เขียน	ดวงพร เฟื่องฟู
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองएम
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25

2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.58)

PDF

Thesis Title	The Development Reading Comprehension Activities Using the 5W1H Technique to Support Reading in Thai Language for Grade Six Students
Author	Duangporn Fuengfoo
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Anchali Thongaime
Department	Curriculum and Instruction
Academic Year	2016

ABSTRACT

The purposes of this experimental research were to 1) develop reading comprehension skills using the 5W1H in Thai Language for grade six students, 2) study the effectiveness of reading comprehension activities using the 5W1H technique in Thai Language for grade six students, and 3) study student satisfaction with the reading comprehension activities using the 5W1H technique in Thai Language for grade six students. The target group for this research was 32 sixth grade students enrolled in the second semester of the 2016 school year at Satit Christian Wittaya, Amphur Maung, Nonthaburi. The purposive sampling tools used in this research were 1) 4 reading comprehension activities worksheets using the 5W1H technique with 3 hours spent on each worksheet totaling 12 hours, 2) reading comprehension activities using the 5W1H technique in grade six Thai Language , 3) reading comprehension assessment with 30 multiple choice questions that have 4 selections in each question for grade six Thai Language , and 4) a satisfaction assessment on using the reading comprehension activities with the 5W1H in grade six Thai Language . The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The research findings found that

1) Students are capable of reading comprehension using 5W1H by a score of not less than 80 % of 26 people, representing 81.25 %.

2) Reading comprehension activities using 5W1H powerful 84/87.50, which meets the specified criteria.

3) Students are satisfied with the activity of reading comprehension using 5W1H overall satisfaction with the high level ($\bar{X} = 4.34$ SD = 0.58).

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือชี้แนะและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชติ ทองเอน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ทำให้งานวิจัยมีคุณค่า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภารัตน์ แสงจันทร์ และอาจารย์ ดร.ไพทยา มีสัจย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลยศรีน ดร.จตุพร มีสกุล และ อาจารย์ศุภศิริ บุญประเวศ ที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยจนทำให้งานวิจัยเสร็จสิ้น

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าและทดลองครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยเป็นกำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยในการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ คุณประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยนี้ ขอมอบแต่บิดา มารดา คณะครูคณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องที่คอยช่วยเหลือให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์

ดวงพร เฟื่องฟู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	8
2.2 การอ่าน.....	10
2.3 การอ่านจับใจความ.....	15
2.4 การตั้งคำถามโดยใช้เทคนิค 5W1H.....	23
2.5 เทคนิคการใช้คำถาม.....	24
2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม.....	29
2.7 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม.....	34
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	40
3.4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4. ผลการศึกษา	
4.1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	49
4.2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	53
4.3 ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	55
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	59
5.2 อภิปรายผล.....	59
5.3 ข้อค้นพบจากการวิจัย.....	62
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	69
ก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H.....	70
ข ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H.....	75
ค แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	103
ง แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H.....	114
ประวัติผู้เขียน.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน.....	49
4.2 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุดกิจกรรม และแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน.....	51
4.3 แสดงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน.....	53
4.4 แสดงการหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน.....	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยี เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อม ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก ในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษ ที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้ เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นยุคแห่งการแข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการปรับตัวให้ ทัดเทียมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้น การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific Skills) ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับ ตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระแส การปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเป็น โลกาภิวัตน์ (The Globalization) ที่ได้เกิดวิวัฒนาการความก้าวหน้าในทุก ๆ มิติเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ดังนั้นการกำหนดยุทธศาสตร์และการสร้างความพร้อม ที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของมนุษย์ที่จะ สร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (วรพจน์ วงศ์กิจเจริญรุ่งเรือง และคณะ .2554)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีและมีความสุข

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมทั้งประเทศไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร นักเรียนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา บางคนยังไม่สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนในการดำเนินชีวิตได้ ดังคำกล่าวของ (พันทิพย์ เกื้อเพชร. 2545, น.53) กล่าวว่า อุปสรรคปัญหาที่พบในการเรียนวิชาภาษาไทย คือ การขาดทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในระดับพื้นฐาน คือ การอ่านจับใจความสำคัญของสาร ซึ่งต้องผ่านการฝึกฝนการอ่านเป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์ปัญหาที่พบว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญ คือ นอกจากครูจะไม่ได้จัดทำแผนการเรียนรู้ และนวัตกรรมประกอบการสอน ครูไม่ได้ให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนการสอน ครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของ มิเดีย จุฬา (2549, น.14) ว่าปัญหาหนึ่งที่หลายคนมีความห่วงใยยิ่งอยู่ในขณะนี้ คือ ปัญหาเด็กไทยไม่รักการอ่าน เป็นปัญหาที่ทุกคนทุกภาคทุกส่วนในสังคมจะต้องประสานความร่วมมือช่วยกันแก้ไขอย่างจริงจังและจริงจัง เพราะการอ่านถือว่าเป็นหัวใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิตไปสู่ความสำเร็จ การพัฒนาการเรียนการสอนมีปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูต้องพัฒนาความรู้ความสามารถและมีความกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจทั้งระบบเพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลที่มีคุณภาพอย่างหลากหลายและนำผลการบันทึกไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะเวลาต่อไป (ชุมพล ศรีทองกุล. 2544, น.3)

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ใน

การพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษ พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันท่วงที เหตุการณ์และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัย ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, น.11) สอดคล้องกับ จิตนา ไบกาชยี่ (2543, น.23) กล่าวว่า การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่งและนอกจากนั้นยังได้สรุปบทบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องมีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความนั้น ๆ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองของผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดยึดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2541, น.24) ทุกครั้งที่อ่านจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป อาทิ อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น อ่านเพื่อวิจารณ์ อ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจ (วัฒนา คัมภีร. 2544, น.88) และกานต์มณี สักดิ์เจริญ (2546, น.90-92) ทุกครั้งที่อ่านต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านควรแปลงหัวเรื่องเป็นคำถามให้คิดเป็นนิสัย โดยการตั้งคำถามแบบเปิดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร (สมพร จารุณี. 2549, น.46-42) และขณะที่อ่านจับใจความควรจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงกันอย่างไร (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546, น.2)

การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองดังที่ศิริวรรณ เสนา (2541, น.40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงกล่าวสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตและการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องที่อ่านด้วยความเข้าใจและสามารถนำสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านมาพัฒนาปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยเห็นว่า นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้องและสามารถจับใจความของเรื่องได้ในเวลาที่รวดเร็ว นอกจากนี้การฝึกทักษะการอ่านจับใจความเป็นวิธีการสอนอ่านอีกวิธีหนึ่งที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการสอนอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมสำหรับฝึกอ่านจับใจความ โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะสามารถตอบสนองนักเรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น เนื่องจากโรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยาเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร English Program (EP) มีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ 80 % และภาษาไทย 20 % จึงทำให้พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะในทักษะการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำจากเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ อันเนื่องมาจากนักเรียนยังขาดความรู้พื้นฐานในการอ่าน โดยเฉพาะทักษะในด้านการอ่านจับใจความ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ทำให้การใช้ภาษาไทยในการอ่านจับใจความไม่ดีเท่าที่ควร คือนักเรียนบางคนอ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จึงทำให้จับใจความของเรื่องไม่ได้

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยใช้เทคนิค 5WIH ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เข้ามาร่วมใช้ในชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ เพื่อเป็นตัวชี้้นำในการอ่าน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความและช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม
2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมาก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรต้น
ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H
ตัวแปรตาม
 1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
 3. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ฝึกในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ประเภท ได้แก่

1. การอ่านจับใจความ ข่าว
2. การอ่านจับใจความ สารคดี
3. การอ่านจับใจความ เรื่องสั้น
4. การอ่านจับใจความ นิทาน

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องหรือบอกใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสารคดี ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น และชุดที่ 4 การอ่านจับใจความนิทาน เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากเนื้อเรื่องได้ โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H

เทคนิค 5W1H หมายถึง ครูผู้สอนนำเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เข้ามาร่วมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นตัวชี้้นำในการถามนักเรียนเพื่อหาคำตอบ ตามที่สอดคล้องกับความต้องการที่กำหนดไว้ และเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความ

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง อัตราส่วนระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 80/80

80 ตัวหน้า หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการได้มาจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้ทำกิจกรรมระหว่างเรียนด้วยชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ได้มาจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถจากการทดสอบหลังเรียน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังจากใช้ชุดกิจกรรม
2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมาก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

- 2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.2 การอ่าน
- 2.3 การอ่านจับใจความ
- 2.4 การตั้งคำถามโดยใช้เทคนิค 5W1H
- 2.5 เทคนิคการใช้คำถาม
- 2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม
- 2.7 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็น สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สำหรับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมี 5 สาระ ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

สาระที่ 5 : วรรณคดี และวรรณกรรม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาระการอ่าน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำ สำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของถ้อยคำสำนวน และเนื้อเรื่อง และใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาความสามารถการอ่าน

2. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ หาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดพัฒนาความสามารถการอ่าน นำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์ และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้และค้นหาเพิ่มเติม

3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้คล่องและรวดเร็วถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธีและจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทางความคิดและความงดงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมายและคุณค่า นำไปใช้อ้างอิง เลือกอ่านหนังสือ สารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามจุดประสงค์อย่างกว้างขวาง มีมารยาทการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน

คุณภาพผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2

ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 ข, น.10-11)

1. อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น

2. เข้าใจความหมายของคำ สำนวน โวหาร การเปรียบเทียบ อ่านจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ

3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์ และการอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน

4. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์

5. เขียนเรียงความย่อความจดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจงการปฏิบัติงานและรายงาน เขียนเรื่องราวจากจินตนาการและเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ

6. สรุปความ วิเคราะห์เรื่องที่ฟังที่ดู และเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิตจริง

7. สนทนาโต้ตอบ พูดแสดงความรู้ ความคิด ความต้องการ พูดวิเคราะห์เรื่องราว พูดต่อหน้าชุมชน และพูดรายงาน

8. ใช้ทักษะภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมทั้งใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

9. เข้าใจลักษณะของคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทย

10. ใช้ทักษะทางภาษาเพื่อประโยชน์ได้ตามจุดประสงค์

11. ใช้หลักการพิจารณาหนังสือ พิจารณาวรรณคดีและวรรณกรรมให้เห็นคุณค่าและนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิต

12. ท่องจำบทหรือกรอนที่ไพเราะและมีคุณค่าทางความคิด และนำไปใช้ในการพูดและการเขียน

13. แต่งกาพย์และกลอนง่าย ๆ

14. เล่นิทานพื้นบ้านและตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่น

15. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

16. มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน

2.2 การอ่าน

ความหมายของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2542, น.121) อธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ศิริรัตน์ เิงกลิ่นจันทร์ (2544, น.2) ได้ให้ความหมายการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูดและคำพูดเป็นเพียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น.120) ได้ให้ความหมายการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของคำ หรือ สัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จุดมุ่งหมายการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น.90-92) กล่าวว่า ใ้ว่า การอ่านควรมีจุดประสงค์ในการอ่าน เพราะจะทำให้อ่านได้เร็ว ตรงกับความต้องการซึ่งจุดประสงค์ในการอ่าน คือ อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อให้เกิดความคิด อ่านเพื่อความบันเทิง และอ่านเพื่อตอบสนองความต้องการอื่น ๆ เช่น การยอมรับเข้ากลุ่มความมั่นคงในชีวิต ความสำเร็จในชีวิต การหาแนวทางแก้ปัญหาของตน ความต้องการรู้เรื่องใหม่ ๆ

จิตรลดา ไมตรีจิตต์ (2549, น.13) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ความบันเทิง และเพื่อให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านขึ้นอยู่กับ แต่ละคน รวมถึงความรู้ที่ได้จากการอ่านนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต

กอบกาญจน์ วงศ์สิทธิ์ (2551, น.89-90) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า

1. เพื่อค้นหาคำตอบหรือความรู้ ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยการอ่านเพื่อนำประโยชน์ที่ได้มาพัฒนาศักยภาพทั้งทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำและทำให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดี

2. เพื่อความบันเทิงหรือตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ การอ่านนอกจากจะได้สาระแล้ว ยังก่อให้เกิดความสุขจากการอ่านและจรรโลงใจแก่ผู้อ่านด้วย

3. เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะออกเสียงให้ถูกต้อง เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องเปล่งเสียงออกมาตามตัวอักษรที่ปรากฏเป็นถ้อยคำต่าง ๆ โดยต้องสื่อความหมายให้ชัดเจนสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะนำเสนอ

4. เพื่อประโยชน์ในการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด จิตใจ และการกระทำต่าง ๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น การอ่านเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้มีชื่อเสียง การอ่านคำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นต้น

สรุปได้ว่า ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาจากสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป

ประเภทของการอ่าน

วรรณิ โสสมประยูร (2542, น.127) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่

- 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
- 1.2 การอ่านร้อยกรอง
- 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ แบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่

- 2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้
- 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกขั้นตอน
- 2.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดทุกคำเพื่อการปฏิบัติ
- 2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล
- 2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณ์ญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสียสำหรับ

เลือกแนวทางปฏิบัติ

2.7 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ

กรมวิชาการ (2545 ข, น.24-25) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านในใจ ได้แก่ การทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่มีผู้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รูปภาพและเครื่องหมายต่าง ๆ แล้วผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจโดยแปลสัญลักษณ์ที่บันทึกไว้นั้น ให้ตรงตามความต้องการของผู้บันทึก การอ่านในใจจึงใช้เพียงสายตาดูไปตามตัวอักษรหรือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้วใช้ความคิดแปลความ ตีความ รับสารต่าง ๆ ที่อ่านนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิง อันเป็นจุดมุ่งหมายของการอ่าน โดยทั่วไปการอ่านในใจที่ถูกต้อง ควรยึดหลักปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ต้องให้การอ่านเป็นการอ่านในใจที่สมบูรณ์จริง ๆ คือ ไม่มีเสียงพึมพำในลำคอ
- 1.2 ไม่มีการเคลื่อนไหวของริมฝีปาก ลิ้น หลอดเสียง และลำคอ
- 1.3 ไม่มีการส่ายศีรษะไปมา

2. การอ่านออกเสียง คือ การอ่านหนังสือโดยการที่ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่อ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายต่างกันไป เช่น เพื่อถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ เพื่อร่าอารมณ์ผู้ฟังเพื่อสร้างความบันเทิง และเพื่อเพิ่มพูนความพอใจให้แก่บุคคลและสังคม การอ่านออกเสียงในบางโอกาสกระทำเพื่อความมุ่งหมายหลาย ๆ ประการรวมกัน หรือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เช่น การอ่าน

ประกาศ การรายงาน การแถลงนโยบาย ฯลฯ ซึ่งผู้ที่อ่านออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี

ลาวินซ์ สังขพันธ์ และคณะ (2549, น.18-21) ได้แบ่งประเภทของการอ่าน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจำแนกประเภทตามลักษณะการอ่าน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านโดยวิธีการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือเสียงแล้วถ่ายทอดเสียงออกมาเป็นความคิด

1.2 การอ่านในใจ คือ การอ่านที่ถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง การอ่านในใจเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญ ผสมผสานกับการหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญในการอ่าน ทักษะที่สำคัญในการอ่านในใจ ได้แก่ ทักษะการอ่านได้เร็วและทักษะการเข้าใจความหมาย ทักษะในการอ่านเร็ว เป็นเรื่องของกลไกการอ่านหรือการเคลื่อนไหวของสายตา ทักษะการเข้าใจความหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะหากมีระดับความเร็วในการอ่านดีแต่ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่านได้ การอ่านก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ การที่ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้จะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.2.1 ความรู้พื้นฐานเรื่องคำและไวยากรณ์ ได้แก่ การรู้จักความหมายของคำศัพท์หน้าที่ของคำและประโยค

1.2.2 การรู้จักย่อหน้าหรือปริบท (Paragraph) ผู้อ่านมีความจำเป็นต้องรู้ความสำคัญของการย่อหน้า เพราะในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญ (Main Idea) หนึ่งย่อหน้าจะแสดงประโยคใจความสำคัญไว้หนึ่งประโยค เรียกว่า ประโยคหลัก (Topic Sentence) จากนั้น จะใช้ประโยคพดความ (Supporting Sentence) เป็นประโยคเสริมเพื่ออธิบายหรือขยายความตามปกติใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าส่วนมากจะปรากฏที่ต้นหรือตอนท้ายของย่อหน้าหรืออาจปรากฏที่ตอนกลางของย่อหน้าก็ได้ หนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเพียงหนึ่งใจความเท่านั้น

1.2.3 ภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ได้พบเห็นหรือได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์หรือเรื่องราว นั้น ๆ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การจำแนกประเภทตามวิธีการอ่าน แบ่งได้ 5 ประเภท คือ

2.1 การอ่านอย่างคร่าว ๆ เป็นวิธีการอ่านที่จะใช้เมื่อต้องการสำรวจว่าจะอ่านหนังสือ นั้นต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ การอ่านอย่างคร่าว ๆ จะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งสารบัญ คำนำ หรือเป็นการอ่านเพียงบางตอนเพื่อดูจำนวน การอ่านเพื่อสังเกตเนื้อหา หรือการอ่านเพื่อดูตรรกะนี้ ค้นหาหัวข้อที่ต้องการว่ามีหรือไม่

2.2 การอ่านแบบตรวจตรา เป็นวิธีการอ่านละเอียดในข้อความที่ต้องการรู้ เป็นการอ่านเพื่อเก็บข้อมูล คือ การอ่านหนังสือในหัวข้อเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อเปรียบเทียบและคัดเลือกก่อนจะสรุปและนำส่วนที่ตนเองต้องการมาใช้ นิยมใช้กันมากในการอ่านเพื่อการทำรายงาน การทำวิจัย การค้นคว้าหรือการทำวิทยานิพนธ์

2.3 การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย เพื่อให้รู้เนื้อหาอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกขั้นตอน และเก็บแนวคิดเพื่อสรุปสาระสำคัญของเนื้อความทั้งหมด

2.4 การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านตีความ เป็นวิธีการอ่านที่ต่อเนื่องจากวิธีการอ่านแบบศึกษาค้นคว้า คือการอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะส่วนประกอบออกให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไร

2.5 การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ คือ การอ่านโดยสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อ่านไปด้วย โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานมาก และต้องอาศัยเทคนิคการอ่านทุกวิธีอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจึงเกิดการสรุปประมวลเป็นความคิดรวบยอด สามารถวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

จากประเภทของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านจำแนกได้ตามลักษณะการอ่าน และวิธีการอ่านซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านสามารถแบ่งออกได้หลายระดับขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการอ่าน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

พรรณวดี สุริยะพรหมชัย (2545, น.11) อ้างถึงระดับความเข้าใจในการอ่านตามแนวคิดของเบอร์มิสเตอร์ (Bermister. 1974, น.147-148) แสดงให้เห็นถึงระดับความเข้าใจโดยละเอียด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับความจำ เป็นระดับความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ ได้แก่ การจำหรือความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. ระดับความแปล เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ

3. การตีความ คือ การเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้

4. ระดับประยุกต์ใช้ เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้ จนประสบผลสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ คือ ความเข้าใจและรู้ในแง่ของการตรวจตราส่วนย่อยที่เข้าประกอบเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ การรู้ถึงการใช้เหตุผลที่ผิด ๆ ของผู้เขียน

6. ระดับสังเคราะห์ เป็นการนำความคิดที่ได้มาจากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียบเรียงใหม่

7. การประเมินผล เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่าน อะไรบ้างที่เป็นจริง อะไรบ้างที่จินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็นและอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน

พรนิภา บรรจงมณี (2548, น.20) ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการอ่านในระดับแปลความ ตีความ จับใจความ ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อประเมินข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านได้

มนตรี นิวัฒน์วงศ์ (2549, น.13) ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการตีความ ขยายความ ลำดับเรื่องราว สรุปความ ตลอดจนสามารถประเมินความคิดที่ได้จากเนื้อเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยโครงสร้างทางภาษา ลักษณะของภาษา จุดมุ่งหมายและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน เมื่อผู้อ่านมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้วจึงจะสามารถที่จะแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ คิดวิเคราะห์ ประเมินข้อความที่อ่านได้ โดยขึ้นอยู่กับ โครงสร้างทางภาษา ลักษณะของภาษา จุดมุ่งหมายและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

2.3 การอ่านจับใจความ

ความหมายการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องจะต้องฝึกฝนทำความเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจความหมายแล้วใช้ความคิดเห็นของตนช่วยตัดสินใจในการเลือกใจความสำคัญ

สุปราณี พัดทอง (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องและผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง

กรมวิชาการ (2546) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องคือข้อความที่มีเนื้อหาสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด

نونนิตย์ เนยจอหอ (2547) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการทำความเข้าใจหรืออ่านข้อความจากเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญ แปลความหมายให้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารของเรื่องนั้น

ณัฐสุภางค์ ยิงสง่า (2550) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องจนสามารถจับใจความ สาระสำคัญของเรื่องจากการแปลความ ตีความ ขยายความ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รวมทั้งเขียนข้อความจากเรื่องที่อ่านได้

จากความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านแล้วเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง แปลความหมายของเรื่องที่อ่านและเข้าใจจุดหมายพร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญที่อ่านได้อย่างครอบคลุม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ซึ่งมี 2 ทฤษฎี คือ 1) ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ 2) ทฤษฎีที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความ ดังนี้

1. ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ

ทฤษฎีการอ่านที่เน้นใจความของข้อความ เมื่อผู้อ่านได้อ่านแล้วนำใจความสำคัญแต่ละข้อความมารวมกัน โดยต่อเนื่อง แล้วทำความเข้าใจในข้อความเหล่านั้น ซึ่งแยกออกไปตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้แก่

1.1 ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความ ผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้ว หากยังไม่เคยมีประสบการณ์ก่อนว่าสีแดงเป็น

อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำช่วยตัดสินใจ เมื่อเด็กได้พบสิ่งของที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณาและตัดสินใจ

1.2 ทฤษฎีของ Chase และ Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม คือ เมื่อผู้รับสารแล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกับประสบการณ์ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือไม่แน่ใจก็จะใช้วิธีอ่านซ้ำข้อความนั้น สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบจะให้การรับรู้ไวและนาน

1.3 ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ระดับตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสาร โดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จัก เพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้เดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์ข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำ และชนิดของคำ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ ได้แก่ ทฤษฎีของ Trabasso , Chase กับ Clark และ Rumelhart เป็นทฤษฎีที่เน้นความสัมพันธ์ของสารและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน โดยมีคำแวดล้อมและคำชี้้นำในการแปลความหมาย ซึ่งสมองรับรู้สารก็จะบันทึก โดยสารที่เป็นความรู้สึกในทางลบจะลืมได้ช้ากว่าสารที่เป็นความรู้สึกทางบวก

2. ทฤษฎีที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความ

ทฤษฎีที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความว่าเป็นการให้ความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของประโยค นอกจากนั้นต้องรู้จักคำชนิดต่าง ๆ การเข้าใจหน้าที่และความหมายที่แท้จริงจะช่วยให้เข้าใจความหมายของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน นักการศึกษาในทฤษฎีนี้ได้แก่ Dawes และ Frederiken ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ทฤษฎีของ Dawes กล่าวว่า ข้อความหรือเรื่องราวที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงประโยคให้มีความเกี่ยวข้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนให้ผู้อ่านเข้าใจ แม้บางครั้งประโยคแต่ละประโยคไม่ได้เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน หากผู้อ่านพยายามดึงความหมายให้มาเกี่ยวข้อง ก็สามารถสร้างความสัมพันธ์ของประโยคได้ ข้อความในประโยคแต่ละประโยคมีความเชื่อมโยงเป็นลำดับง่ายต่อการทำความเข้าใจ เมื่อนักเรียนได้อ่านแล้วจะมีการแปลความหมายของแต่ละประโยคและนำหลาย ๆ ประโยคมาเชื่อมโยงกันจนเข้าใจเรื่องที่อ่าน

2.2 ทฤษฎีของ Frederiken ทฤษฎีนี้ได้นำโครงสร้างทางหลักภาษาเป็นแกนสำหรับสร้างความเข้าใจในการอ่าน คือ ผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในประโยคเข้าใจหน้าที่ของคำ การนำถ้อยคำมาเชื่อมโยงโดยอาศัยวิธีการตามหลักภาษา ถ้าผู้อ่านเข้าใจ

โครงสร้างทางหลักภาษาก็จะเข้าใจความหมายของประโยค นอกจากนั้น Frederiken ยังได้กล่าวต่อไปว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่คล้ายกับโปรแกรมของเครื่องคิดเลข เมื่อใส่สารเข้าไปในโปรแกรมแล้ว จำเป็นต้องได้รับการพิสูจน์จากผู้อ่านว่าถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมาเปรียบเทียบหรือตัดสินใจ เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วจึงทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขด้วยการเก็บส่วนที่เป็นความรู้ไว้ในสมอง ส่วนที่ไม่จำเป็นก็จะทิ้งไป ความรู้เก็บไว้นั้นจะได้รับการนำมาใช้เมื่อถึงเวลา

สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความ เน้นความสำคัญของส่วนประกอบภายใน ประโยค ตลอดจนหน้าที่ของคำและประเภทของคำโดยเมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้ว ผู้อ่านจะพิสูจน์สารกับประสบการณ์เดิม สารที่ไม่จำเป็นจะถูกตัดทิ้งและนำสารที่ถูกต้องออกมาใช้ในเวลาที่ต้องการ

ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ทิสนา แคมณี (2547, น.51,60) ได้กล่าวถึงทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่นำมาใช้ในการสอนการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้ และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดีจะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

2. ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้คือการตอบสนองที่ดี

3. ทฤษฎี Gestalt เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

3.1 กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งที่คล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกัน โครงสร้างของประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น

3.2 กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญของการสอนจับใจความ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหมายต่อตัวนักเรียน

3.3 กฎการต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่านให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่ได้หยุดชะงักอ่านก็จะมีการรวบรวม

สารและใช้สมองพิสูจน์ว่าเหมือนหรือต่างจากประสบการณ์เดิมของคุณอย่างไร และมีการเก็บไว้แล้วนำมาใช้จริงเมื่อต้องการ

จากทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความดังที่กล่าว ครูผู้สอนควรนำมาประยุกต์ใช้โดยการให้นักเรียนได้ฝึกฝนบ่อย ๆ เน้นการกระทำซ้ำ ๆ จัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านที่มีความหมายต่อตัวนักเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความเพิ่มมากขึ้น และทำให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การสอนอ่านจับใจความ

บันลือ พลฤกษ์วัน (2545) กล่าวถึง แนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญไว้ว่า ครูควรศึกษาลักษณะสำคัญของการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญแล้ววางแนวฝึกไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ

1.1 ให้อ่านเรื่องราวหรือบทความ โดยอ่านเร็ว ชำม ๆ หรืออ่านอย่างลวก ๆ เพื่อจะได้รู้ขอบเขต หรือกล่าวถึงเรื่องอะไร ทำนองใด

1.2 ถ้าเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่าน 2 – 3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจเพียงใดหรือไพเราะหรือไม่

1.3 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทรรศนะความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง โดยมากจะอ่านอารัมภบท

1.4 ให้อ่านตลอดเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นอยู่ตรงไหน ตอนไหนบ้าง

1.5 เมื่ออ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่าเป็นเรื่องยากหรือง่ายเหมาะสมกับวัยผู้อ่านหรือไม่ หรือใช้ความคิดของตนประเมินเรื่องราวนั้น ๆ

2. ฝึกอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 ฝึกการอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ สรุปเรื่อง ด้านลักษณะของตัวละคร อาจบอกได้ว่ามีลักษณะอย่างไร เป็นเรื่องที่มีเหตุผลหรือไม่

2.2 เมื่อมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่องราวใด ครูจำเป็นต้องตั้งคำถามให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง นักเรียนหาคำตอบเป็นตอน ๆ ไปโดยลำดับ

2.3 ฝึกให้นักเรียนอ่านบทความที่ให้ความรู้ แล้วให้ตั้งหัวข้อเรื่อง ชื่อเรื่องไว้แต่ละอนุเขต เรื่องนั้นอาจมี 2 – 3 หรือหลายอนุเขต

2.4 ในการตรวจสอบหรือการตั้งชื่อเรื่องแต่ละอนุเขตนั้น ควรจะมีการอภิปรายว่าควรตั้งชื่ออนุเขตนั้นอย่างไรจึงจะเหมาะสม และชื่อเรื่องจะคลุมเรื่องราวนั้น ๆ ได้ดี

2.5 ให้นักเรียนรวบรวม 2 – 3 อนุเลข หรือหลายอนุเลขนั้น เป็นหัวเรื่องหรือ ประโยคหรือทำให้เรื่องสั้นเข้า

2.6 ฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน คู่มือเรื่องและคอลัมน์ จะเห็นว่ามีการตั้ง ชื่อไว้ แล้วลองค้นหาคอลัมน์ที่จะอ่านในหน้าอื่น ๆ บ่อย ๆ เด็กจะเข้าใจเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องแต่ละ เรื่องในข้อที่ผ่านมาเป็นอย่างดี

2.7 ฝึกให้นักเรียนสังเกตดูว่า ประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญของเรื่องและ ประโยคใดเป็นประโยคผลความ

2.8 ในการอ่านบทความ เรื่องราว หรือหนังสือสังคมศึกษาและอื่น ๆ ให้นักเรียนใช้ วิธีขีดเส้นใต้เฉพาะข้อความที่สำคัญไว้เป็นตอน ๆ

2.9 ให้หลอมข้อความที่ย่นย่อหรือขีดเส้นใต้เข้าไว้ด้วยกันแล้วปรุงแต่งให้ข้อความ กลมกลืนกันก็จะกลายเป็นการย่อเรื่อง

2.10 ลองตรวจข้อความที่ย่อเรื่องไว้ อีกครั้งหนึ่งว่า มีความสอดคล้องกัน ครอบคลุม และบอกเรื่องย่อเฉพาะจุดสำคัญในเรื่องดี และเป็นไปตามคำสั่งที่กำหนดว่าให้ย่อเรื่องนั้นไม่เกิน 4 – 8 บรรทัด แล้วแต่กรณี

2.11 จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่านคำนำของหนังสือที่จะอ่านเพื่อจะได้รับทราบเจตนา ของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง มักจะเขียนบอกสาระสำคัญของเรื่องที่เขียนไว้ในคำนำ

2.12 บทความส่วนใหญ่จะเน้นสาระสำคัญหรือสรุปใจความสำคัญไว้ตอนท้าย ของเรื่องอย่างที่เราเรียกว่าบทสรุป เมื่อเป็นดังนี้บทสรุปอาจเป็นแนวทางในการย่อความสำคัญของ เรื่อง ได้ดีส่วนหนึ่ง

2.13 เมื่อฝึกขั้นตอนที่เสนอแนะไว้โดยสม่ำเสมอ ก็ควรให้นักเรียนอ่านเรื่องราว ทั้งหมด และย่อเรื่อง โดยทันทีก็อาจจะทำได้ ทั้งนี้เพราะเด็กมีทักษะในการเข้าใจภาษาเพียงพอ เมื่ออ่านเรื่องราวแล้วจะบันทึกย่อได้ทันที

2.14 ฝึกให้อ่านแล้วทำรายงาน หรือรายงานด้วยปากเปล่าหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดเวลาแต่ละกลุ่มเข้าไว้ เมื่อคร่อมอบหัวเรื่องใหญ่ เด็กจะรู้จักช่วยกันแบ่งงานกันไปค้นคว้า ย่อเรื่องแต่ละหัวข้อย่อย แล้วรวมกลุ่มเพื่อสำรวจสาระสำคัญที่ต้องรายงานอาจแบ่งกันทำหน้าที่ รายงานเรื่องนั้นได้ดียิ่งด้วย

2.15 ควรจัดแบ่งงานผลัดเปลี่ยนกันย่อข่าวเหตุการณ์จากหนังสือพิมพ์ โดยฝึกเสนอ ข่าวสำคัญอย่างย่อที่ป้ายประกาศเป็นประจำ จะเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านเพื่อเก็บใจความ สำคัญได้ดียิ่งอีกทางหนึ่ง

3. นำผลของคำตอบหรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่านออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องได้ถูกต้อง

4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคใด หรือประโยคใดบอกชื่อเรื่อง ประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเจทที่อ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคบอกใจความนั้น ๆ

5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเจทตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและเกลาภาษาให้มีความต่อเนื่อง อาจสลับตอนก็ได้ (ถ้าได้ความคิดกว่า)

6. อ่านบททวนโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ (เรื่องย่อ) โดยกลุ่ม หากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง

7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่อง บอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

กรมวิชาการ (2546) เสนอแนวทางการอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สืบสวนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวาง

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว

สรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความสำคัญเป็นการมุ่งเน้นสาระของเรื่องที่อ่านเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้อ่านเรื่องแล้วบอกสาระของเรื่องได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ครูต้องฝึกให้แก่ผู้เรียน เพื่อการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และเพิ่มประสบการณ์ในการอ่าน จะทำให้การอ่านจับใจความสำคัญประสบความสำเร็จ สามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้ นักการศึกษาที่มีความเห็นว่าผู้อ่านได้พลาตเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้ จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับตัวอักษร 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72 – 80	เท่ากับ 4	หมายถึง	ดี
คะแนน 52 – 71	เท่ากับ 3	หมายถึง	ค่อนข้างดี
คะแนน 32 – 51	เท่ากับ 2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 0 – 31	เท่ากับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

กรมวิชาการ (2546) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ เป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย ฯลฯ กิจกรรมในการทดสอบทักษะการอ่าน จำแนกได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้อ่านได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสมที่เป็นงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร รายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

1.2 ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

1.3 ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและ

ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมินและสรุปได้ว่า สารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิภาพของการอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไรไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นพื้นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกันและการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับ ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การวัดผลอย่างเป็นทางการอย่างไม่เป็นทางการและการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบรวมทั้ง การใช้แบบ ประเมินค่า และการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ

2.4 การตั้งคำถามโดยใช้เทคนิค 5W1H

การตั้งประเด็นถามตอบเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้คำถาม 5W1H ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภทตามความคิดของบลูม (Bloom) วิทวอล์น ชัตติยะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, น.85-86) ได้กล่าวไว้และมีความสอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เช่นนี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้มากที่สุด
2. What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร

3. Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

4. When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

5. Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นคนนี้เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

6. How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนคืออย่างไรบ้าง

2.5 เทคนิคการใช้คำถาม

ความสำคัญของการใช้คำถาม

ทิสนา แชมมณี (2548, น.407) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อควรคำนึงและพึงระวังในการใช้คำถามดังนี้

1. ถามคำถามทีละคำถาม ไม่ควรถามหลายคำถามติดต่อกัน
2. คำถามแต่ละคำถาม ไม่ควรมีประเด็นมากเกินไป
3. คำถามควรชัดเจน ถ้าคำถามกว้างเกินไป ผู้เรียนตอบไม่ตรงประเด็น ควรปรับคำถามให้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น
4. คำถามไม่ควรยาวเกินไป ผู้เรียนหรือผู้ตอบจะจำประเด็นไม่ได้ หรืออาจจะหลงประเด็นไปได้
5. ควรใช้น้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสมประกอบการถาม
6. เมื่อถามคำถามแล้วควรให้เวลาผู้เรียนคิด (Wait Time) พอสมควร จากการวิจัยของ Cruickshank (ทิสนา แชมมณี. 2548, น.407 ; อ้างอิงมาจาก Cruickshank. 1995, น.346) พบว่า ถ้าผู้สอนให้เวลาแก่ผู้เรียนคิดประมาณ 3 - 5 นาที ผู้เรียนจะสามารถตอบคำถามได้ยาวขึ้นและมีคุณภาพมากขึ้น
7. ไม่ควรทวนคำถาม และไม่ควรถวนคำตอบของผู้เรียนบ่อย ๆ
8. ผู้สอนควรให้คำชมแก่ผู้เรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยเกินไป ควรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน และควรพยายามค่อย ๆ เปลี่ยนการเสริมแรงจากภายนอกไปสู่การเสริมแรงภายใน
9. หลีกเลี่ยงการชมประเภท ดี.....แต่.....

10. การชมต้องมีฐานจากความเป็นจริง และความจริงใจ

11. ถามผู้เรียนและให้โอกาสผู้เรียนในการตอบอย่างทั่วถึงให้ความเสมอภาคแก่ผู้เรียน ทั้งชายและหญิง ทั้งเก่งและอ่อน ทั้งที่สนใจและไม่สนใจ

12. เมื่อถามคำถามแล้ว ผู้สอนควรเรียกให้ผู้เรียนตอบเป็นรายบุคคล ไม่ควรให้ผู้เรียนตอบพร้อมกัน

13. เมื่อถามแล้วไม่มีผู้ใดตอบได้ ควรตั้งคำถามใหม่ โดยใช้คำถามที่ง่ายขึ้นหรืออธิบายขยายความ หรือให้แนวทางในการตอบการใช้คำถามเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนค้นหาแนวคิดได้ คำถามมีหลายประเภท คำถามบางประเภทกระตุ้นให้นักเรียนคิด บางคำถามปลูกให้ต้น หรือเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจเพื่ออ่านสารตามที่ครูได้แนะนำหรือมอบหมาย

ประเภทของคำถาม

กรมวิชาการ (2541, น.56-59) ได้แบ่งประเภทของคำถามออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น มีเหตุการณ์อะไรบ้าง
2. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดได้หลากหลาย เช่น จะนำไปใช้ทำอะไรได้บ้าง
3. คำถามเพื่อตรวจสอบว่าเป็นความคิดที่ถูกทาง เช่น เกิดประโยชน์อะไร
4. คำถามเพื่อหาความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล เช่น ทำไมจึงทำอย่างนั้น
5. คำถามเพื่อหาความคิดลึกซึ้ง เช่น สิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร
6. คำถามเพื่อหาความคิดที่กว้างไกล เช่น เรื่องนี้มีความหมายอย่างไร
7. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดที่ชัดเจน เช่น เรื่องนี้มีความหมายอย่างไร
8. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดอย่างละเอียด เช่น เรื่องนี้มีรายละเอียดอะไรที่สำคัญ

ภพ เลหาไพบุลย์ (2542, น.194-195) ได้แบ่งคำถามตามรูปแบบของกิลฟอร์ด ออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. คำถามงานประจำ (Routine Questions) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการจัดการในห้องเรียนการยกข้อชมเชย และการชี้แนะพฤติกรรมนักเรียน เช่น นักเรียนทำการบ้านเรียบร้อยหรือยัง

2. คำถามความรู้ความจำ (Cognitive Memory Questions) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนบอกข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาความรู้ที่จดจำไว้ โดยใช้กระบวนการจดจำ ท่องจำหรือระลึกได้ เช่น ใครค้นพบก๊าซออกซิเจน

3. คำถามความคิดสรุปแคบ (Convergent - Thought Questions) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์และบูรณาการข้อเท็จจริง อาจเป็นการแก้ปัญหา สรุปย่อความรู้หรืออธิบายลำดับขั้นของเทคนิคหรือข้อเสนอ เช่น กล้องจุลทรรศน์มีหลักการทำงานอย่างไร

4. คำถามความคิดเปิดกว้าง (Divergent- Thought Questions) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่อย่างเต็มที่โดยอิสระ ทำให้ผู้เรียนคิดริเริ่มงานด้วยตนเองโดยที่ครูไม่ได้คาดหวัง เช่น ถ้าถูกเลือกให้เป็นคนแรกที่จะเขียนดาวพฤหัสบดี นักเรียนจะเตรียมตำราและเครื่องมืออะไรบ้างที่จะนำไปด้วย

5. คำถามความคิดประเมิน (Evaluative – Thought Questions) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนคิดพิจารณา ประเมินค่า โดยผู้เรียนสร้างเกณฑ์การประเมินเอง เช่น นักเรียนคิดว่าใครเป็นนักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ นิวตันหรือไอสไตน์เพราะเหตุใด

วิทยากร ท่อแก้ว (2543, น.28-31) ได้แบ่งประเภทของคำถามออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเปิด เป็นคำถามที่เปิดกว้างในการตอบ เช่น “พวกเราคิดอย่างไรในการนำเสนอเรื่องนี้” ผู้ตอบจะแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี แล้วแต่การจัดลำดับความคิดของแต่ละคน

2. คำถามปิด เป็นคำถามที่กำหนดกรอบในการตอบ เช่น “ในการนำเสนอครั้งนี้ประสบความสำเร็จหรือไม่” คำถามประเภทนี้เป็นคำถามที่มุ่งประเด็นให้มีการเลือกตอบ

3. คำถามเปิดและปิด เป็นคำถามที่กำหนดกรอบให้ตอบและเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ภายใต้กรอบที่กำหนดให้ เช่น “ในการนำเสนอครั้งนี้พวกเรามีความคิดเห็นอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้ เนื้อหาที่นำเสนอ สื่อที่ใช้ บรรยากาศ” ในการตอบผู้ตอบจะตอบตามกรอบทั้งสี่ด้าน แต่จะตอบได้อย่างเสรีในแต่ละด้าน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของคำถามจากแนวคิดหลาย ๆ แนวคิดที่กล่าวมา ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รู้แนวทางในการนำความรู้ไปบูรณาการเพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่านจับใจความภาษาไทยได้อย่างหลากหลายและสามารถใช้คำถามได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน

เทคนิคการใช้คำถามในการเรียนการสอน

ภพ เลหาไพบุลย์ (2542, น.207-208) กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามดังนี้

1. เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้ไปสู่ประเด็นที่ต้องการ
2. คำนึงถึงลักษณะของคำถามที่ดี และถามให้เป็นภาษาพูดง่าย ๆ
3. ใช้คำถามหลายประเภททั้งคำถามแบบแคบและแบบกว้าง
4. ถามผู้เรียนให้ทั่วถึงทั้งชั้น เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม
5. ไม่ควรให้ผู้เรียนตอบพร้อมกันทั้งชั้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนบางคนไม่สนใจคำถาม และครูประเมินไม่ได้ว่าใครเกิดการเรียนรู้แล้วหรือไม่

6. ให้ผู้เรียนตอบคำถามด้วยความสมัครใจ การเรียกให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยที่ยังไม่พร้อมจะทำให้ขาดความมั่นใจในการตอบ

7. ไม่เรียกชื่อผู้เรียนก่อนถาม เพราะคนอื่นจะไม่สนใจคำถามและไม่สนใจคิดหาคำตอบ
8. เมื่อถามคำถามแล้ว ครูควรเว้นระยะเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด
9. ไม่ควรทวนคำถามหรือตอบคำถาม เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่สนใจฟัง
10. ถามคำถามจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนอยากตอบ
11. เมื่อได้คำตอบที่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์ ครูควรถามให้ผู้เรียนขยายคำตอบให้ชัดเจนลึกซึ้งขึ้น

12. ควรใช้กิริยาท่าทาง และน้ำเสียงเป็นส่วนประกอบในการถาม ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศของการใช้คำถามดียิ่งขึ้น

13. เมื่อถามคำถามแล้ว ครูไม่ควรชี้แนวทางหรือคำตอบให้นักเรียนทันทีหรือครูตอบคำถามเอง เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่คิด

14. เมื่อผู้เรียนตอบถูก ครูควรกล่าวคำชมเพื่อเป็นกำลังใจให้ผู้เรียนอยากตอบคำถามต่อไป แต่เมื่อผู้เรียนตอบผิดไม่ควรตำหนิ

กรมวิชาการ (2546, น.80) กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามดังนี้

1. ควรตั้งคำถามก่อนแล้วจึงเรียกชื่อนักเรียนที่จะซักถาม (กรณีถามรายบุคคล) และตั้งคำถามด้วยความขี้มึนขี้แยเป็นกันเอง ไม่เครียด

2. วางแผนในการตั้งคำถามก่อน

3. ตั้งคำถามหลากหลาย ครอบคลุมวัตถุประสงค์เนื้อหา ถามคำถามระดับต่ำถึงระดับสูง

4. ถามคำถามทีละข้อ อย่าถามทีละหลายคำถามพร้อมกัน

5. ถามคำถามจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในการตอบคำถามที่ยากขึ้น

6. พยายามถามนักเรียนให้ทั่วทุกคน อย่าถามเฉพาะเจาะจงคนใดคนหนึ่ง

7. ถ้านักเรียนตอบคำถามไม่สมบูรณ์ ครูควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมและให้แรงจูงใจหรือขวัญกำลังใจ

8. ถามคำถามซ้ำกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจคำถามหรือฟังไม่ทัน

9. กรณีนักเรียนไม่เข้าใจคำถามซึ่งเป็นคำที่ยาก ควรเปลี่ยนคำถามที่ง่าย ๆ

10. กรณีนักเรียนตอบไม่ได้ ครูควรชี้แนะและบอกข้อมูลเพิ่มเติม แต่ไม่ใช่ใจร้อนแนะนำคำตอบจนเกินไป

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น.74) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล

วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น ศาสตราจารย์ Curtius แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนสหรัฐอเมริกา ได้จำแนกคำถามออกเป็น 12 แบบ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายต่าง ๆ กันพอสรุปได้ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความต่างซึ่งจะต้องคิดอย่างรอบคอบเสียก่อนจึงจะตอบได้ เช่น สภาพภูมิประเทศของขั้วโลกเหนือและขั้วโลกใต้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2. ถามเพื่อการตัดสินใจ ผู้ตอบจะต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน เช่น คนไทยที่ประดิษฐ์ฟันเทียมขึ้น คือ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล ใช่หรือไม่

3. ถามเพื่อการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการถามเพื่อการแก้ไขสถานการณ์ในสภาวะการต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่แล้ว เช่น เมื่อเราหลงป่าเราจะหาทางออกจากป่าได้อย่างไรจึงจะปลอดภัยที่สุด

4. ถามเพื่อการจำแนก เพื่อต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่หรือจัดพวกใหม่ โดยอาศัยการเปรียบเทียบในด้านความแตกต่าง ความเหมือน ความสัมพันธ์และการจัดกลุ่มใหม่ เช่น ส้มตำ ประกอบด้วยสารอาหารหมู่ใดบ้าง

5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร เช่น ฝนตกกับลูกเห็บ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นการถามที่ให้ผู้ตอบบอกความมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง เช่น หนังสือเรื่องพระมหาชนก เนื้อเรื่องทั้งหมดมีจุดมุ่งหมายสำคัญอะไรบ้าง

7. ถามเพื่อให้เกิดความคิดวิจารณ์ เป็นการถามที่ให้ผู้ตอบคิดในเรื่องความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ซึ่งก่อนจะตอบนั้นผู้ตอบต้องใคร่ครวญเสียก่อน เช่น เรื่องการจัดงานกีฬาที่ผ่านมามีอะไรที่เป็นบทเรียนที่ต้องคำนึงถึง อะไรบ้างที่คิดว่าดี และอะไรที่ยังบกพร่องอยู่ควรแก้ไข

8. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผล ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูล ความจริง หลักการเป็นเกณฑ์ เช่น ฟุตบอลที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศชาติกลายเป็นสภาพป่าที่ทรุดโทรมในปัจจุบันคงเหลือฟุตบอลไม่รวมทั้งป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์อีกเพียงไม่ถึงร้อยละ 20 ของผืนดินทั้งหมด ท่านคิดว่า อีก 10 ปีข้างหน้าประเทศของเรามีสภาพเป็นอย่างไร

9. ถามเพื่อเกิดการอภิปราย เป็นการถามเพื่อให้ได้มีการถกเถียง การพินิจพิจารณา การตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ท่านคิดว่าควรสอนเพศศึกษาในโรงเรียนหรือไม่เพราะเหตุใด

10. ถามเพื่อให้กำหนดนิยามหรือคำอธิบาย เป็นคำถามเพื่อให้สรุปความคิดรวบยอด หรือ ความหมาย คำนิยาม คำอธิบายในแต่ละคำหรือวลี เพื่อให้เรื่องราวนั้นกระจ่างขึ้น เช่น โปรดอธิบายคำว่า “จัดระเบียบสังคม” โดยย่อ

11. ถามเพื่อให้สังเกต คำถามชนิดนี้ต้องการให้หาคำตอบโดยวิธีการสังเกต เช่น ในปีนี้ เพื่อน ๆ ของเราเดินทางมาโรงเรียน โดยวิธีใดมากที่สุด

12. ถามเพื่อช่วยทำให้เกิดคำถามใหม่ ๆ อีก ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิด กำลังอ่านหรือกำลังปฏิบัติงานอยู่ ผู้สอนอาจถามถึงงานที่เขากำลังคิด กำลังทำ ว่าพบปัญหาอะไรหรือไม่ เช่น ขณะที่นักเรียนกำลังทดลองเรื่องการทำปุ๋ยชีวภาพ มีข้อสงสัยอะไรบ้างหรือไม่

2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมเป็นสื่อวัตกรรมการจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อใช้ในการเรียนการสอนตามปกติหรือเพื่อแก้ปัญหาที่เรียนไม่ทันหรือเรียนรู้ช้าซึ่งมีรายละเอียดในการจัดทำ ดังนี้ การสร้างชุดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพสำหรับนำไปใช้กับนักเรียนนั้น ต้องอาศัยหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการสร้างชุดกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

ไวโลวรรณ วิภาจักษณ์กุล (2549, น.155) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism theory) การสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ (Active Process) ความรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเองและความรู้เก่ากับโครงสร้างทางสติปัญญาของตน โดยมีครูเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก ช่วยให้ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญา ในการดูซึมหรือดูดซับ และปรับโครงสร้างความรู้ใหม่และความรู้เก่ากับโครงสร้างทางสติปัญญาของตน โดยมีครูเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก ช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สังเกต ได้สำรวจจนพบปัญหา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ความคิดที่ยังไม่สมบูรณ์ให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้น

ทิสนา แวมณี (2550, น.51) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Classical Connectionism) ซึ่งตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดี เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ กระทำซ้ำ ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้มั่นคงถาวร

3. กฎแห่งผลลัพธ์ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

อุษา รัตนบุปผา (2547, น.16) ได้สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคลนอกจากนี้แล้วยังทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือเกิดความท้อแท้ในการเรียน เพราะผู้เรียนสามารถกลับไปศึกษาเรื่องที่ตนเองยังไม่เข้าใจใหม่ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะทำให้เพื่อนเสียเวลาคอยหรือตามเพื่อนไม่ทัน

ศิรินภา อธิฐสุวรรณศิลป์ (2548, น.27) ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการสอนที่ครูสร้างขึ้นประกอบด้วยสื่อ วัสดุ อุปกรณ์หลายชนิดประกอบเข้ากันเป็นชุด เพื่อเกิดความสะดวกต่อการใช้ในการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

ณภัทร พุทธสรณ์ (2551, น.21) ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ มีลักษณะเป็นชุด โดยผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ในแต่ละชุดประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบที่นำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

นลินี อินดีคำ (2551, น.13) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ การนำสื่อการสอนหลายอย่างมาประสมกันเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง หรือทั้งผู้เรียนและผู้สอนใช้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อประสมที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นโดยมีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนสามารถ ศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้มีผู้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมไว้ต่างกันได้ดังนี้

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, น.94-95 ; อ้างถึงใน ศิริินภา อธิฐสุวรรณศิลป์ 2548, น.27) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมสำหรับประกอบการบรรยาย สำหรับครู ใช้เป็นตัวกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมมากขึ้น ชุดกิจกรรมนี้จะมีเนื้อหาหน่วยเดียวใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ชุดกิจกรรมนี้จะประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์กิจกรรมนั้น ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น ในขณะที่ทำกิจกรรมหากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ

3. ชุดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินความก้าวหน้า และศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับเมื่อมีปัญหา จะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้ชี้แนะแนวทาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น.142) กล่าวถึงประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย โดยมีหัวข้อเนื้อหาที่จะบรรยาย และกิจกรรมที่จัดไว้ตามลำดับขั้นตอน สื่อที่ใช้อาจเป็นสไลด์ประกอบเสียงบรรยายในแถบเสียง แผนภูมิ ภาพยนตร์และกิจกรรมกลุ่ม

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมกลุ่ม มุ่งให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งอาจจัดการเรียนการสอนเป็นศูนย์การเรียน โดยวางเค้าโครงเรื่อง จัดประเด็นเนื้อหาหน่วยความรู้ที่เป็นอิสระจากกัน สามารถเรียนรู้จบในหน่วยความรู้แต่ละเรื่องที่มีสัดส่วนเนื้อหาใกล้เคียงกัน อาจจัดหน่วยความรู้ให้ได้ประมาณ 3 – 5 เรื่อง ตามสัดส่วนของการแบ่งประเด็นเนื้อหาแต่ละเรื่อง และเวลาที่ใช้ศึกษาในแต่ละศูนย์ กิจกรรมในศูนย์จัดในรูปแบบเรียนเป็นรายบุคคล หรือเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม มีสื่อการเรียนรู้ บทเรียน แบบฝึก ครอบคลุมจำนวนนักเรียนในแต่ละศูนย์

3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เพื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับขั้น ความสามารถของแต่ละคนเมื่อเรียนจบแล้วจะทดสอบประเมินผล

ความก้าวหน้า แล้วจึงศึกษาชุดอื่น ๆ ต่อไปตามลำดับ ถ้ามีปัญหานักเรียนสามารถปรึกษากันได้ โดยผู้สอนพร้อมที่จะช่วยเหลือแนะนำ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนี้ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปได้ถึงขีดสุดของความสามารถเป็น รายบุคคล

จากแนวคิดดังกล่าวมาสรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น แบ่งตามลักษณะของผู้ใช้ โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยตอบสนองความต้องการและ ความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละประเภทจะมีคำแนะนำ วิธีการใช้ และการทำ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอน จากง่ายไปสู่ยาก ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ได้ด้วยตนเอง และเป็นไปในแนวเดียวกัน ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้มีการกำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แน่นอน และชัดเจน ในการที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรม และแสดง พฤติกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการจะประเมิน

องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้น ผู้สร้าง จำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อจะได้กำหนด องค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่ต้องการสร้างขึ้น ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ฮุสตัน และคนอื่น ๆ (Houston ; et al. 1972, น.10-15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ ชุดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. คำชี้แจง (Prospectus) ในส่วนนี้จะอธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายขอบข่าย ชุดการเรียนการสอน สิ่ง que ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ก่อนเรียนและขอบข่ายของกระบวนการทั้งหมด ในชุดการเรียน

2. จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือ ข้อความที่แจ่มชัด ไม่กำกวม ที่กำหนดว่าผู้เรียน จะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-assessment) มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อทราบ ว่า ผู้เรียนอยู่ในขั้นการเรียนจากชุดการเรียนการสอนนั้น และเพื่อดูว่าเขาได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ เพียงใด การประเมินเบื้องต้นนี้ อาจอยู่ในรูปของการทดสอบแบบข้อเขียน ปากเปล่า การทำงาน ปฏิบัติการ ตอบสนองต่อคำถามง่าย ๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4. การกำหนดกิจกรรม (Enabling Activities) คือ การกำหนดแนวทางและวิธีการ ประเมินขั้นสุดท้าย (Post - assessment) เป็นข้อทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว

ขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอขั้นตอนการในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยึดเป็นหลักในการสร้างว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, น.53-55) กล่าวว่า ขั้นตอนในการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้มี 11 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อาจกำหนดตามเรื่องในหลักสูตรหรือกำหนดเรื่องใหม่ขึ้นมาก็ได้ การจัดแบ่งเรื่องย่อยจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหา และลักษณะการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ๆ การแบ่งเนื้อเรื่องเพื่อทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน
2. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการ แบบสหวิทยาการได้ตามความเหมาะสม
3. จัดเป็นหน่วยการสอนจะแบ่งเป็นกี่หน่วย หน่วยหนึ่ง ๆ จะใช้เวลาานเท่าใดนั้น ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นนักเรียน
4. กำหนดหัวเรื่อง จัดแบ่งหน่วยการสอนเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้ แต่ละหน่วยควรประกอบด้วยหัวข้อย่อย ๆ หรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ประมาณ 4 – 6 ข้อ
5. กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดหรือสามารถสรุปหลักการแนวคิดอะไร ถ้าผู้สอนเองยังไม่ชัดเจนว่าจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง การกำหนดกรอบความคิดหรือหลักการก็จะไม่ชัดเจน ซึ่งจะรวมไปถึงการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระ สื่อ และส่วนประกอบอื่น ๆ ก็จะไม่ชัดเจนตามไปด้วย
6. กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไว้ให้ชัดเจน
7. กำหนดกิจกรรมการเรียน ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่นักเรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง การเขียนภาพ การทดลอง การตอบคำถาม การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทดสอบ เป็นต้น
8. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น) เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมการเรียนรู้มาเรียบร้อยแล้ว นักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

9. เลือก และผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ผู้สอนใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนในแต่ละหัวเรื่องเรียบร้อยแล้ว ควรจัดสื่อการสอนเหล่านั้นแยกออกเป็นหมวดหมู่ในกล่องหรือแฟ้มที่เตรียมไว้ ก่อนนำไปหาประสิทธิภาพเพื่อหาความตรงความเที่ยงก่อนนำไปใช้ เราเรียกสื่อการสอนแบบนี้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

10. สร้างข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย การสร้างข้อสอบเพื่อทดสอบก่อนและหลังเรียน ควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นสำคัญ ข้อสอบไม่ควรมากเกินไปแต่ควรเน้นครอบคลุมความรู้สำคัญในประเด็นหลักมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย หรือถามเพื่อความจำเพียงอย่างเดียว และเมื่อสร้างเสร็จแล้วควรทำเฉลยไว้ให้พร้อม ก่อนส่งไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

11. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปทดสอบโดยวิธีการต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้จริง เช่น ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความตรงของเนื้อหา เป็นต้น

2.7 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.156-157) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพสามารถกำหนดได้หลากหลายขึ้นอยู่กับผู้วิจัยจะกำหนดถ้าต้องการประสิทธิภาพสูง ก็กำหนดค่าไว้สูง เช่น 90/90 แต่การกำหนดเกณฑ์ไว้สูง อาจพบปัญหาว่าไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การที่จะให้นักเรียนส่วนมากทำคะแนนได้จวนเต็ม มีค่าเฉลี่ยจวนเต็ม คือ ร้อยละ 90 ขึ้นไปไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้น จึงไม่ค่อยพบที่มีการตั้งเกณฑ์ 90/90 ในงานวิจัย บางเรื่องตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่า 80 ทั้งด้านกระบวนการและผลโดยรวม เช่น ตั้งเกณฑ์ 70/70 ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าเรื่องนั้น โดยธรรมชาติแล้วเป็นเรื่องที่ยาก เช่น วิชาเรขาคณิต เป็นต้น การตั้งเกณฑ์ไว้สูงจะพบว่าไม่อาจบรรลุผลได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเกินไป เช่น ต่ำกว่า 70/70 ทั้งนี้เพราะถ้าสิ่งที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพจริงแล้วจะต้องสามารถพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ได้ การตั้งเกณฑ์ 50/50 หรือ 60/60 แสดงถึงว่าสามารถพัฒนานักเรียนได้โดยเฉลี่ยครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มหรือมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย ซึ่งไม่น่าจะเพียงพอพัฒนาได้มากกว่านั้น

2. การเขียนเกณฑ์ 80/80 ไม่ได้หมายถึงอัตราส่วนหรือสัดส่วนระหว่าง 2 ส่วนนี้ โดยทั่วไปไม่ได้แปลความหมายโดยการนำมาเปรียบเทียบกัน ดังนั้น ผู้วิจัยอาจไม่ได้เขียนในรูปแบบ 80/80 แต่เขียนในรูปแบบอื่น เช่น 80,80 หรือแม้กระทั่งเขียนว่าในเกณฑ์ 80 % ทั้งกระบวนการและผลโดยรวมก็ได้ การเขียน 80/80 เป็นเพียงการแยกส่วนของประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นตัวเลข 80 ตัวหน้ากับประสิทธิภาพของผลรวม ซึ่งเป็น 80 ตัวหลัง

3. ผู้วิจัยอาจตั้งเกณฑ์ 2 ส่วนไม่เท่ากันก็ได้ เช่น 70/80 ซึ่งหมายความว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการการใช้ 70 % ส่วนประสิทธิภาพของผลรวมโดยใช้ 80 % ซึ่งไม่นิยมกำหนดในลักษณะดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามไม่จำเป็นที่จะทำอะไรให้สอดคล้องกับความนิยม ข้อสำคัญ คือ เหตุผลเบื้องหลังของการตั้งเกณฑ์ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการตั้งเกณฑ์แบบ 80/80 นั้นมีความเหมาะสมมีเหตุผลดีกว่า

ซึ่งในการหาประสิทธิภาพสื่อการสอนจากผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ โดยใช้เกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพกระบวนการ

80 ตัวหลัง เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพผลรวม

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภคณัฐ เกษมสุข (2553, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพในด้านความเที่ยงตรงสูง เชื่อถือได้ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อรายการใบแบบประเมินตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เฉลี่ยรวม เท่ากับ 86.62/86.05 โดยมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 86.62 และมีค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 86.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพระงาม (สามัคคีพิทยา) จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จาก 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน โดยใช้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยเทคนิคการสอน KWL และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนแบบปกติ ใช้เวลาทดลอง 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิค KWL แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเทคนิค KWL ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการสอนด้วยเทคนิค KWL อยู่ในระดับมาก

ฐิตารีย์ เกิดสมกาล (2555, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 70 4) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบางตะพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 24 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่า ก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภาพรรณ ขาวผ่อง (2557, น.บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีรัตนวงค์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบมาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คณะความสามารถ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย 4) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย 5) แบบบันทึกภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาวาดซ์กา (Zawadzka, 2007, p.Abstract) ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมการจำคำศัพท์โดยใช้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมาริทาม เมืองสซชิน ประเทศโปแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เป็นเทคนิคช่วยจำคำศัพท์และใช้เป็นเครื่องมือในการจำบทความ ซึ่งขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนของ PQ4R ยังกระตุ้นและสนับสนุนการอ่านเพื่อความเข้าใจและการจำ การใช้เทคนิคกลวิธีการสอน PQ4R ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะช่วยส่งเสริมความจำและความเข้าใจ รวมถึงช่วยส่งเสริมการคิดในแต่ละขั้นตอนกระบวนการของ PQ4R

ร็อดลิ (Rodli , Mohammad, 2009, p.Abstract) ได้ทำการวิจัยสอนการอ่านใน MAN Mojokerto ซึ่งความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังไม่มีเพียงพอ การวิจัยนี้ออกแบบเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเมื่อใช้กลวิธี PQ4R ในกิจกรรมที่ใช้ PQ4R นี้ นักเรียนได้รับมอบหมายให้จับใจความเนื้อเรื่องด้วยขั้นตอน preview , question , read , reflect , recite และ review นักเรียนกลุ่มทดลองมีอายุ 10 ปี จำนวน 42 คน เป็นนักเรียนของ MAN Mojokerto ใน East Java ปีการศึกษา 2008/2009 การวิจัยนี้ทำ 2 รอบ แต่ละรอบมีการประชุมกัน 2 ครั้ง ข้อมูลจากการวิจัยประกอบด้วย 1) เอกสารการสังเกตการณ์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของครูและของนักเรียน และขั้นตอนระหว่างการสอนด้วยกลยุทธ์ PQ4R 2) บันทึกเกี่ยวกับการติดตามเอกสารการสังเกตการณ์ 3) ทดสอบเพื่อระบุความคืบหน้าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ซึ่งงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้การเสริมด้วยกลยุทธ์ PQ4R ในการสอนความเข้าใจในการอ่านสามารถส่งเสริมทักษะความเข้าใจของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ระบุว่าหลังจากใช้กลยุทธ์แล้วมีผลช่วยเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนในรอบแรกที่มีนักเรียนเพียง 25 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คนหรือคิดเป็น 59.52 % แต่ในรอบที่ 2 นักเรียนได้รับคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนเป็น 34 คนจากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 80.45 % ถือเป็นการประสบความสำเร็จในการทำให้คะแนนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในชั้นเรียนยังมีการแบ่งปันความคิด การดูก่อนอ่าน การตอบคำถาม การอ่าน การสะท้อน การท่องและการตรวจทานด้วยกลยุทธ์ PQ4R

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดกิจกรรมร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของนักเรียน ทำให้บรรลุผลตามที่มุ่งหวัง ได้คำตอบหรือผลผลิตตามที่วางแนวทางไว้ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นตัวส่งเสริมและชี้แนวทางในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านการอ่านของผู้เรียน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง
2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ได้ทำการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสอน โดยใช้เทคนิค 5W1H จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา ในรายวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค 5W1H ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านจับใจความข่าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการอ่านจับใจความสารคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านจับใจความเรื่องสั้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการอ่านจับใจความนิทาน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียน การสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดย

ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ชุด ได้ทำการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างชุดกิจกรรม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาเทคนิค 5W1H และสร้างชุดกิจกรรมขึ้นมาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน จำนวน 4 ชุดกิจกรรม รวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 ข่าว

ชุดกิจกรรมที่ 2 สารคดี

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่องสั้น

ชุดกิจกรรมที่ 4 นิทาน

2.3 นำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 นำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความ

สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

2.5 นำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ได้ทำการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อวิเคราะห์และวัดความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถาม และความถูกต้องด้านภาษา และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถาม และความถูกต้องด้านภาษา และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ ได้ทำการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH

4.2 กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน เนื้อหาที่จะวัด และเลือกรูปแบบเครื่องมือที่จะวัด

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH โดยสอบถามความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ลักษณะของรูปแบบการวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความระดับความพึงพอใจระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความระดับความพึงพอใจระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความระดับความพึงพอใจระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความระดับความพึงพอใจระดับ น้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.105-106)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของคำถาม ความถูกต้องด้านภาษา และให้ข้อเสนอแนะ ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบให้คะแนนคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถาม (Content validity) และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (Rovinelli & Hambleton, 1977, p.49-60) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็น ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
- เกณฑ์ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH ที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา โดยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้นักเรียนเข้าใจ
2. ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง
3. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. หลังจากดำเนินการสอนครบทั้ง 4 แผน นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. สรุปผลและอภิปรายผลโดยใช้ตาราง และการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545, น.106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เทียมจันทร์ พานิชย์พลินไชย. 2539, น.181)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ดัชนีความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ : 2543)

$$P = \frac{R}{N}$$

P	แทน	ค่าความยากของข้อสอบ
R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูก
N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ

$$r = \frac{P_H - P_L}{\frac{n}{2}}$$

r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
P_H	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
P_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนและนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุดกิจกรรมโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา (N = 32)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด ชุดละ 10 คะแนน								รวม 40 คะแนน	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์ ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80
	ชุดที่ 1	ร้อยละ	ชุดที่ 2	ร้อยละ	ชุดที่ 3	ร้อยละ	ชุดที่ 4	ร้อยละ			
1	5	50	5	50	6	60	7	70	23	57.50	ไม่ผ่าน
2	5	50	5	50	5	50	6	60	21	52.50	ไม่ผ่าน
3	8	80	10	100	7	70	9	90	34	85	ผ่าน
4	5	50	4	40	5	50	6	60	20	50	ไม่ผ่าน
5	5	50	10	100	7	70	10	100	32	80	ผ่าน
6	10	100	9	90	7	70	9	90	35	88	ผ่าน
7	7	70	10	100	6	60	10	100	33	83	ผ่าน
8	8	80	10	100	9	90	9	90	36	90	ผ่าน
9	6	60	7	70	4	40	10	100	27	67.50	ไม่ผ่าน
10	8	80	10	100	7	70	7	70	32	80	ผ่าน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด ชุดละ 10 คะแนน								รวม 40 คะแนน	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์ ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80
	ชุดที่ 1	ร้อยละ	ชุดที่ 2	ร้อยละ	ชุดที่ 3	ร้อยละ	ชุดที่ 4	ร้อยละ			
11	10	100	10	100	7	70	10	100	37	93	ผ่าน
12	9	90	9	90	10	100	10	100	38	95	ผ่าน
13	9	90	10	100	10	100	10	100	39	98	ผ่าน
14	5	50	8	80	6	60	6	60	25	53	ไม่ผ่าน
15	9	90	10	100	9	90	10	100	38	95	ผ่าน
16	10	100	9	90	9	90	10	100	38	95	ผ่าน
17	10	100	10	100	8	80	10	100	38	95	ผ่าน
18	8	80	9	90	8	80	10	100	35	88	ผ่าน
19	10	100	10	100	9	90	10	100	39	98	ผ่าน
20	7	70	8	80	8	80	9	90	32	80	ผ่าน
21	8	80	7	70	6	60	6	60	27	67.50	ไม่ผ่าน
22	10	100	10	100	8	80	10	100	38	95	ผ่าน
23	8	80	8	80	8	80	8	80	32	80	ผ่าน
24	8	80	10	100	9	90	9	90	36	90	ผ่าน
25	9	90	9	90	10	100	10	100	38	95	ผ่าน
26	9	90	8	80	8	80	10	100	35	88	ผ่าน
27	10	100	10	100	8	80	10	100	38	95	ผ่าน
28	9	90	10	100	9	90	9	90	37	93	ผ่าน
29	10	100	8	80	7	70	8	80	33	83	ผ่าน
30	8	80	10	100	10	100	10	100	38	95	ผ่าน
31	10	100	10	100	8	80	10	100	38	95	ผ่าน
32	10	100	10	100	8	80	10	100	38	95	ผ่าน

จากตารางที่ 4.1 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุด กิจกรรม โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

ตารางที่ 4.2 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุดกิจกรรม และแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา (N = 32)

ลำดับที่	คะแนนรวม 4 ชุด 40 คะแนน	ร้อยละ	ทดสอบวัด ความสามารถ 30 คะแนน	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80
1	23	57.50	16	53.33	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
2	21	52.50	18	60	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
3	34	85	24	80	ผ่าน / ผ่าน
4	20	50	17	56.67	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
5	32	80	27	90	ผ่าน / ผ่าน
6	35	88	29	96.67	ผ่าน / ผ่าน
7	33	83	24	80	ผ่าน / ผ่าน
8	36	90	27	90	ผ่าน / ผ่าน
9	27	67.50	23	76.67	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
10	32	80	25	83.33	ผ่าน / ผ่าน
11	37	93	29	96.67	ผ่าน / ผ่าน
12	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
13	39	98	28	93.33	ผ่าน / ผ่าน
14	25	53	21	70	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
15	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
16	38	95	29	96.67	ผ่าน / ผ่าน
17	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนรวม 4 ชุด 40 คะแนน	ร้อยละ	ทดสอบวัด ความสามารถ 30 คะแนน	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80
18	35	88	26	86.67	ผ่าน / ผ่าน
19	39	98	27	90	ผ่าน / ผ่าน
20	32	80	29	96.67	ผ่าน / ผ่าน
21	27	67.50	20	66.67	ไม่ผ่าน / ไม่ผ่าน
22	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
23	32	80	25	83.33	ผ่าน / ผ่าน
24	36	90	24	80	ผ่าน / ผ่าน
25	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
26	35	88	30	100	ผ่าน / ผ่าน
27	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
28	37	93	29	96.67	ผ่าน / ผ่าน
29	33	83	28	93.33	ผ่าน / ผ่าน
30	38	95	29	93.33	ผ่าน / ผ่าน
31	38	95	30	100	ผ่าน / ผ่าน
32	38	95	27	90	ผ่าน / ผ่าน

จากตารางที่ 4.2 แสดงการหาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุด กิจกรรมและแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา (N = 32)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม จำนวน 4 ชุด ชุดละ 10 คะแนน				รวม 40 คะแนน	ร้อยละ	ทดสอบวัด ความสามารถ 30 คะแนน	ร้อยละ
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4				
1	5	5	6	7	23	57.5	16	53.33
2	5	5	5	6	21	52.5	18	60
3	8	10	7	9	34	85	24	80
4	5	4	5	6	20	50	17	56.67
5	5	10	7	10	32	80	27	90
6	10	9	7	9	35	88	29	96.67
7	7	10	6	10	33	83	24	80
8	8	10	9	9	36	90	27	90
9	6	7	4	10	27	67.5	23	76.67
10	8	10	7	7	32	80	25	83.33
11	10	10	7	10	37	93	29	96.67
12	9	9	10	10	38	95	30	100
13	9	10	10	10	39	98	28	93.33
14	5	8	6	6	25	53	21	70

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนชุดกิจกรรม จำนวน				รวม 40 คะแนน	ร้อยละ	ทดสอบวัด ความสามารถ 30 คะแนน	ร้อยละ
	4 ชุด ชุดละ 10 คะแนน							
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4				
15	9	10	9	10	38	95	30	100
16	10	9	9	10	38	95	29	96.67
17	10	10	8	10	38	95	30	100
18	8	9	8	10	35	88	26	86.67
19	10	10	9	10	39	98	27	90
20	7	8	8	9	32	80	29	96.67
21	8	7	6	6	27	67.5	20	66.67
22	10	10	8	10	38	95	30	100
23	8	8	8	8	32	80	25	83.33
24	8	10	9	9	36	90	24	80
25	9	9	10	10	38	95	30	100
26	9	8	8	10	35	88	30	100
27	10	10	8	10	38	95	30	100
28	9	10	9	9	37	93	29	96.67
29	10	8	7	8	33	83	28	93.33
31	8	10	10	10	38	95	29	93.33
31	10	10	8	10	38	95	30	100
32	9	9	7	10	35	88	27	90
ประสิทธิภาพ					E1	84	E2	87.50

จากตารางที่ 4.3 แสดงการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SWIH เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม E1/E2 = 84/87.50

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงการหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา (N = 32)

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ			
1. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความเข้าใจง่าย	4.31	0.53	มาก
2. ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น	4.31	0.58	มาก
3. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	4.38	0.48	มาก
4. ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาเหมาะกับผู้เรียน	4.44	0.70	มาก
5. ชุดกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา	4.47	0.66	มาก
รวม	4.38	0.59	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
6. ช่วยให้พัฒนาทักษะการอ่านให้ดีขึ้น	4.38	0.65	มาก
7. ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.25	0.56	มาก
8. สามารถอ่านหนังสือได้หลากหลายประเภท	4.31	0.58	มาก
9. สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนวิชาอื่นได้	4.38	0.60	มาก
10. เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย	4.19	0.53	มาก
รวม	4.30	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย	4.34	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงการหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5WIH เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.59) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.52) ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ชุดกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 4.47$ S.D. = 0.66) ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.44$ S.D. = 0.70) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ มีความน่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.48) ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.58) และชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.53)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ช่วยให้พัฒนาทักษะการอ่านให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.65) สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนวิชาอื่นได้ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.60) สามารถอ่านหนังสือได้หลายประเภท ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.58) ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.25$ S.D. = 0.56) และเกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.53)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม
2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมาก

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง
2. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา โดยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายและชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้นักเรียนเข้าใจ
2. ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง
3. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. หลังจากดำเนินการสอนครบทั้ง 4 แผน นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
5. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลและวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. สรุปผลและอภิปรายผลโดยใช้ตาราง และการพรรณนา

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 จากการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

5.1.2 จากการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม $E1/E2 = 84/87.50$

5.1.3 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.59) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.52)

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 จากการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 จะเห็นได้ว่าคะแนนจากการทำชุดกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละชุด จำนวน 4 ชุดกิจกรรม นักเรียนจำนวน 6 คน มีคะแนนร้อยละระหว่าง 40 – 100 เมื่อพิจารณาแล้วมีนักเรียน 5 คน มีคะแนนร้อยละ 50 – 80 เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีคะแนน

ผ่านในกิจกรรมแต่ละชุดผ่านเกินครึ่งไม่มากนัก แต่มีนักเรียน 1 คนที่คะแนนแตกต่างจากคนอื่น คือ มีคะแนนร้อยละ 40 – 100 โดยเฉพาะคะแนนในชุดกิจกรรมที่ 4 มีคะแนนร้อยละ 100 ซึ่งทิสนา แคมณี (2547, น.51,60) ได้กล่าวถึงการสอนการอ่านจับใจความว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike กล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว การให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภคณัฐ เกษมสุข (2553, น.บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกโบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกโบ และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และฐิตารีย์ เกิดสมกาล (2555, น.บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร็อดลิ (Rodli , Mohammad. 2009 : Abstract) ได้ทำการวิจัยสอนการอ่านใน MAN Mojokerto ซึ่งความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังไม่มีเพียงพอ การวิจัยนี้ออกแบบเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเมื่อใช้กลยุทธ์ PQ4R ในกิจกรรมที่ใช้ PQ4R นี้ นักเรียนได้รับมอบหมายให้จับใจความเนื้อเรื่องด้วยขั้นตอน preview , question , read , reflect , recite และ review เป็นนักเรียนของ MAN Mojokerto ใน East Java ปีการศึกษา 2008/2009 การวิจัยนี้ทำ 2 รอบ แต่ละรอบมีการประชุมกัน 2 ครั้ง ซึ่งงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้การเสริมด้วยกลยุทธ์ PQ4R ในการสอนความเข้าใจในการอ่านสามารถส่งเสริมทักษะความเข้าใจของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ระบุว่าหลังจากใช้กลยุทธ์แล้ว มีผลช่วยเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนในรอบแรกที่มีนักเรียนเพียง 25 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คนหรือคิดเป็น 59.52 % แต่ในรอบที่ 2 นักเรียนได้รับคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนเป็น 34 คนจากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 80.45 % ถือเป็นการประสบความสำเร็จในการทำให้คะแนนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในชั้นเรียนยังมีการแบ่งปัน

ความคิด การดูก่อนอ่าน การตอบคำถาม การอ่าน การสะท้อน การท่องและการตรวจทานด้วย กลยุทธ์ PQ4R

5.2.2 จากการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม $E1/E2 = 84/87.50$ จากการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่า IOC เท่ากับ $0.67 - 1.00$ ผ่านเกณฑ์ 0.5 ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภคณัฐ เกษมสุข (2553, น.บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวนทวน และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพในด้านความเที่ยงตรงสูง เชื่อถือได้ เนื่องจากมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อรายการในแบบประเมินตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เฉลี่ยรวม เท่ากับ $86.62/86.05$ โดยมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 86.62 และมีค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 86.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (2547, น.74) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผลวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้นและวิวัฒน์ ขัตติยะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549, น.85-86) ได้กล่าวว่า การตั้งประเด็นคำถามตอบเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้คำถาม 5W1H ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภทตามความคิดของบลูม (Bloom) เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ 1) Who (ใคร) 2) What (อะไร) 3) Where (ที่ไหน) 4) When (เมื่อไร) 5) Why (ทำไม) 6) How (อย่างไร)

5.2.3 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.59) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.52) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติารีย์ เกิดสมกาล (2555, น.บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และนภาพรรณ

ชาวฟอง (2557, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อค้นพบจากการวิจัย

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลักสูตร English Program (EP) ได้ดีขึ้น เพราะมีกระบวนการเป็นลำดับขั้นตอน เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามในแต่ละข้อและฝึกให้นักเรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งตามปกตินักเรียนจะไม่ค่อยสนใจการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะในเรื่องการอ่านมากนัก แต่เมื่อนักเรียนได้ใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ และใช้เทคนิค 5W1H ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน อยากเรียนอยากรู้เพิ่มขึ้น เป็นการกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนอยากรู้อยากอ่านและเกิดการซักถาม ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความและเทคนิค 5W1H อาจนำไปใช้กับโรงเรียนที่มีหลักสูตร English Program (EP) ได้เช่นกัน

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ครูผู้สอนที่นำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ไปใช้ในการเรียนการสอน ควรมีความเข้าใจในพื้นฐานการอ่านของนักเรียนเพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรเลือกเนื้อหาหรือบทอ่านที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและศักยภาพของนักเรียน

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กับวิธีสอนตามรูปแบบอื่น เพื่อศึกษาว่าผลที่ได้รับมีความแตกต่างกันอย่างไร

กรม
การ
การ
การ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2541). *ทักษะภาษานานาชาติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545 ข). *หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2511*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2545 ข). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กานต์มณี สักดิ์เจริญ. (2546). *ปกิณกะการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- กานต์มณี สักดิ์เจริญ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : ชัคเซส มีเดีย.
- จิตรลดา ไมตรีจิตต์. (2549). *การศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
(วิทยานิพนธ์ดุขุฎิบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา ไบกาซูยี. (2543). *การเขียนสื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ.
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *หนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : ชนัญดา ฤทธิ์แดง.
- ชุมพล ศรีทองกุล. (2544). มกราคม). *ครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้*. วิชาการ, 4 (1), น.2-6.
- จิตาธิพย์ เกิดสมกาล. (2555). *การศึกษาศามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อ
วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- ณภัทร พุทธรณ. (2551). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการ์ตูนวิทยาศาสตร์. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า. (2550). การเปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แจมมณี. (2547). องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แจมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ทิตนา แจมมณี. (2550). องค์ความรู้เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี อินดีคา. (2551). ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารรอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- นภาพรณ ขาวส่อง. (2557). ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นงนิตย์ เนยจอหอ. (2547). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม (STAD) เรื่องการอ่านจับใจความชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พุกกะวัน. (2545). ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : เอสอาพรินติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2550). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กอปกินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). การใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรรณวดี สุริยะพรหมชัย. (2545). ผลของการสอนแบบ เอส พี ไอ เอ็น ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและกลวิธีการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พันธ์ทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว. (2545). มิถุนายน. ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา. วิชาการ, 5 (6), น.53.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2542). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มนตรี นิวัฒน์วงศ์. (2549). ผลของการใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ความหมายเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). นุริรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มีเดีย จุฬา. (2549). ตุลาคม-ธันวาคม). รักการอ่าน...นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. วิชาการ, 9 (4), น.8.
- ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ. (2549). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. มหาสารคาม : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรพจน์ วงศ์กิจเจริญรุ่งเรือง และคณะ. (2554). การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open world.
- วรรณิ โสภประยูร. (2542). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วัฒนา คัชมาต. (2544). การใช้ภาษาไทย. เพชรบูรณ์ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี.
- วิทยาธร ท่อแก้ว. (2543). ผลของวิธีการเลือกผู้ตอบลักษณะเนื้อหาคำถามและประเภทของแบบสอบถาม. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- วิวัฒน์ ขัตติยะมานและอมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา : เทมการพิมพ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506702 นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลวรรณ วิภาจักษณ์กุล. (2549). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาธรรมชาติของผู้เรียน. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2544). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริรญา อธิสุวรรณศิลป์. (2548). *การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง “ระบบของร่างกาย”
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2.*
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). *การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อ
พัฒนาการด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.*
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2546). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมพร จารุณี. (2549). *กรกฎาคม-กันยายน*. กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน. *วิชาการ*, 39 (4),
น.46-62.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *เทคนิควิจัยด้านการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุปรานี พัดทอง. (2545). *การใช้ภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ภาคพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ*.
กรุงเทพฯ : ภาคพิมพ์.
- อุษา รัตนบุปผา. (2547). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องแบบและความสัมพันธ์สำหรับ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินพนธ์ สาขาหลักสูตรและการสอน*
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2547.

ภาษาต่างประเทศ

- Cruickshank and H. Morgan. (1995). *An innovative cold – lining technique ; the conservation
of the Shroud of Resti , in P. Cruickshank and Z. Tinker (eds) , Starch and other
carbohydrate adhesives for use in Textile Conservation , UKIC Textile Section Adhesives
Forum II.*

- Houston, Robert W.; & et al. (1972). *Developing Instruction Modules; A Modulate System for Writing Modules*. Texas : University of Houston.
- Rodil, Mohammad. (2009). *Improving the Reading Comprehension of the Tenth Year Students of MAN Mojokerto Using PQ4R Strategy*. (Thesis).
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). *On the use of content apECIALISTS in the assessment of criterion – referenced test item validity*. Dutch Journal of Educational Research, 2, 49-60.
- Zawadzka K. (2007). *How to Memorize Vocabulary, Example of Mnemonic Techniques in Facilitation of Maritime*. Szczecin Poland : Maritime University.

ด
ร
ค

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ
โดยใช้เทคนิค 5W1H

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความข่าว โดยใช้เทคนิค 5W1H

เวลา 3 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้สึกและความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้
2. อ่านออกเสียงบทอ่านได้
3. จับใจความสำคัญและตอบคำถามจากเรื่องได้
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้

สาระการเรียนรู้

1. ข่าว เด็กขวบเศษตีดในรถกระบะ เผลอกดล้อกู่ภัยเร่งช่วย
2. ข่าว พ่อค้าปลาซึ่งปีกอัพแหกโค้ง ประสานงารถดร.เจ็บอื้อ!!
3. ข่าว เตือนระวังโรค – อันตรายที่มากับน้ำท่วม

ภาระ/ชิ้นงาน

การทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว

2. ครูอธิบายส่วนประกอบเทคนิค 5W1H

ขั้นสอน

1. แจกข่าว “เด็กขวบเศษติดในรถกระบะ ผลอกดล้อคู้ภัยเร่งช่วย” ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข่าว “เด็กขวบเศษติดในรถกระบะ ผลอกดล้อคู้ภัยเร่งช่วย”
3. หากนักเรียนอ่านไม่ได้ ครูเป็นผู้อ่านนำ และช่วยแนะนำคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้
4. เมื่อนักเรียนอ่านคล่องแล้ว ครูถามเพื่อนำเข้าสู่การเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร)

- ใครเป็นคนช่วยเด็ก
- เด็กชายทำอะไรจึงติดอยู่ในรถกระบะ
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อเวลาใด
- เพราะเหตุใดเด็กชายที่ติดอยู่ในรถกระบะจึงมีอาการอ่อนเพลีย
- ใช้วิธีการอย่างไรในการช่วยเหลือเด็กที่ติดอยู่ในรถกระบะ

5. นักเรียนหาคำตอบจากประเด็นคำถามของเรื่องที่อ่าน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน

1. แจกข่าว “พ่อค้าปลาซึ่งปีกอ๊พแหกโค้ง ประสานจารถตร.เจ็บอ้อ!!” ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข่าว “พ่อค้าปลาซึ่งปีกอ๊พแหกโค้ง ประสานจารถตร.เจ็บอ้อ!!”
3. หากนักเรียนอ่านไม่ได้ ครูเป็นผู้อ่านนำ และช่วยแนะนำคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้
4. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

ใคร :

อะไร :

ที่ไหน :

เมื่อไร :

ทำไม :

อย่างไร :

5. ครูอธิบายลักษณะแนวในการตอบคำถาม

ชั่วโมงที่ 3

1. แจกข่าว “เดือนระวีงโรค – อันตรายที่มากับน้ำท่วม” ให้นักเรียนแต่ละคน
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงข่าว “เดือนระวีงโรค – อันตรายที่มากับน้ำท่วม”
3. หากนักเรียนอ่านไม่ได้ ครูเป็นผู้อ่านนำ และช่วยแนะนำคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว “เดือนระวีงโรค – อันตรายที่มากับน้ำท่วม” จำนวน 10 ข้อ
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. ข่าว เด็กขวบเศษติดในรถกระบะ เผลอกดล้อกั๊ยเร่งช่วย
2. ข่าว พ่อค้าปลาซิงปีกอ๊พแหกโค้ง ประสานงารถดร.เจ็บอื้อ!!
3. ข่าว เดือนระวีงโรค – อันตรายที่มากับน้ำท่วม
4. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดและประเมินผล

1. เครื่องมือวัดและประเมินผล
แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
2. วิธีการวัดและประเมินผล
จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวดวงพร เพ็องฟู)

ครูผู้สอน

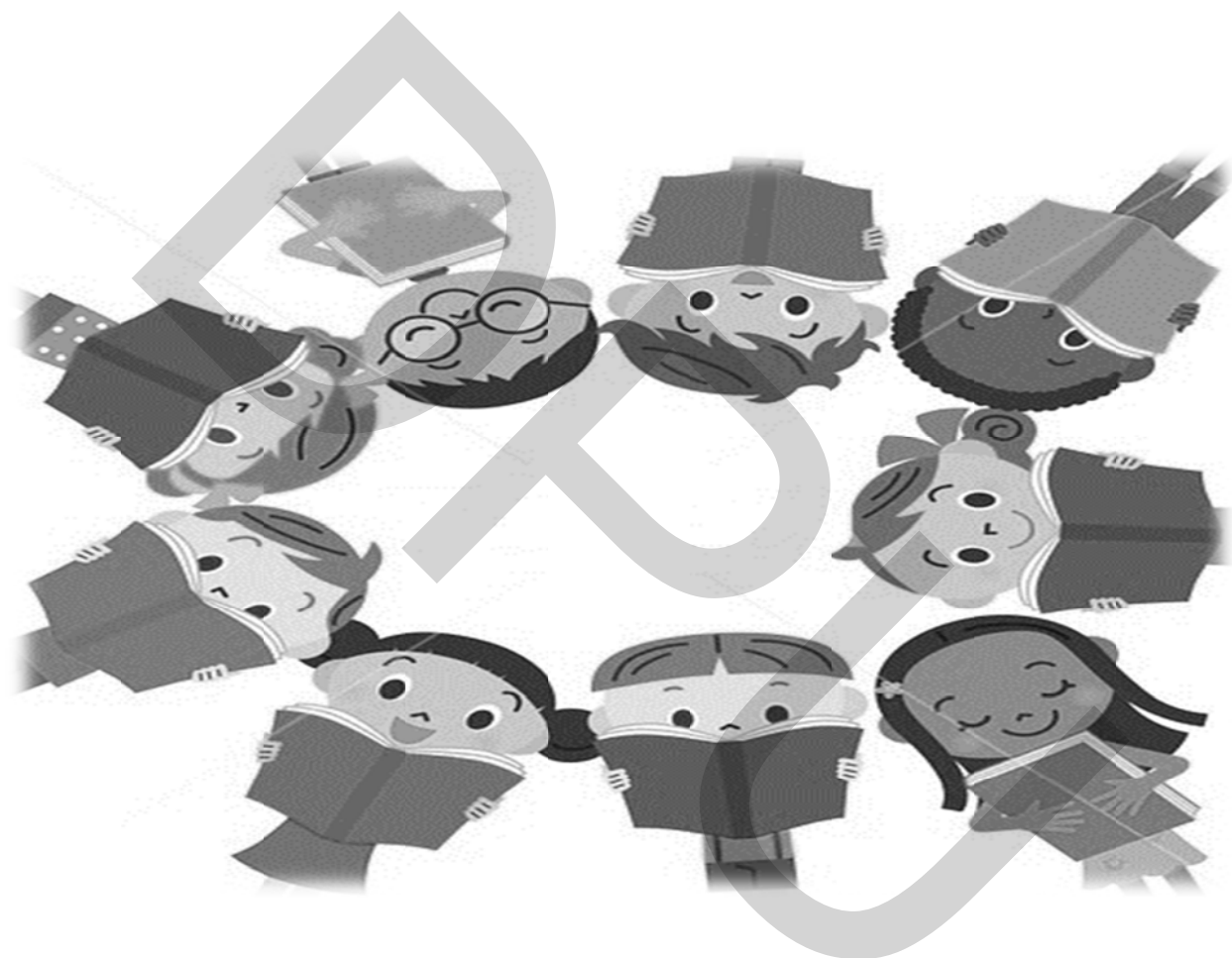
...../...../.....

ภาคผนวก ข

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย

นางสาวดวงพร เฟื่องฟู

โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต 1

คำนำ

ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้กับนักเรียน โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การอ่านจับใจความเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ในการรับสาร การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องทีอ่านด้วยความเข้าใจและสามารถนำความรู้จากเรื่องทีอ่านมาพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ มีทั้งหมด 4 ชุดกิจกรรม

ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว

ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสารคดี

ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความนิทาน

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดจะมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการฝึก ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H คือ

1. Who (ใคร)
2. What (อะไร)
3. Where (ที่ไหน)
4. When (เมื่อไร)
5. Why (ทำไม)
6. How (อย่างไร)

ผู้จัดทำหวังว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H ชุดนี้จะเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งเสริมสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้และทัศนคติที่ดีในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

ดวงพร เฟื่องฟู

ใบความรู้ที่ 1

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

ใจความสำคัญ คือ สิ่งที่เป็นสาระสำคัญที่สุดของเรื่อง ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้า จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด คือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมา คือ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นภายหลัง

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านโดยละเอียดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่าง ๆ ในเรื่องโดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญไว้ด้วยก็ได้
3. อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน
4. ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ เช่น ถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม เป็นต้น
5. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำความเข้าใจเรื่องได้ชัดเจนถูกต้องที่สุด

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องและได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิงในการที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้

ใบความรู้ที่ 2

การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ ผู้อ่านควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีอ่านและจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น โดยจับใจความให้ได้ว่า ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร แล้วนำมาสรุปเป็นใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีส่วนประกอบดังนี้

1. **Who (ใคร)** คือ บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลที่เกี่ยวข้องโดยจะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง
- ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด

2. **What (อะไร)** คือ ปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้น

- เกิดอะไรขึ้นบ้าง
- มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้

3. **Where (ที่ไหน)** คือ สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ

- เรื่องนี้เกิดที่ไหน
- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

4. **When (เมื่อไร)** คือ เวลาที่เหตุการณ์นั้น ได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น

- เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร
- เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

5. **Why (ทำไม)** คือ สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้นได้

- เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้
- เพราะเหตุใดเหตุการณ์จึงเกิดขึ้น

6. **How (อย่างไร)** คือ รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

- เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร
- ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

ชุดกิจกรรมที่ 1
การอ่านจับใจความข่าว

ข่าวที่ 3 เดือนระวังโรค - อันตรายที่มากับน้ำท่วม

นักวิชาการ ม.วลัยลักษณ์ เตือนประชาชนระวังโรคและอันตรายที่มากับน้ำท่วม แนะนำดื่มน้ำบรรจุขวดปิดสนิท น้ำดื่มสุก ตรวจวันหมดอายุอาหารกระป๋อง สวมรองเท้าบู๊ทเวลาลุยน้ำ ห้ามเด็กลงเล่นน้ำและติดตามข่าวสาร เพื่อระวัง – ป้องกันอย่างใกล้ชิด

เมื่อวันที่ 5 ธ.ค. ผศ.ดร. วาริต เจาะจิตต์ คณบดีสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (มวล.) จังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวว่า ขณะนี้เกิดน้ำท่วมในหลายจังหวัดของภาคใต้ ทำให้สภาพการดำรงชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไปและมีความเสี่ยงจากโรคต่าง ๆ ที่มากับน้ำท่วม รวมถึงความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น ตนจึงขอแนะนำการป้องกันโรคเบื้องต้น เช่น โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้ โดยการดื่มน้ำสะอาดที่บรรจุจากขวดปิดสนิท หรือ ดื่มน้ำให้สุกก่อนดื่ม รวมทั้งรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ถ้าเป็นอาหารสำเร็จรูป เช่น อาหารกระป๋อง ควรตรวจวันหมดอายุ และล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง ไม่ควรถ่ายอุจจาระลงน้ำ ควรถ่ายในส้วม หรือ ถ่ายในถุงพลาสติกแล้วโรยปูนขาวและมัดปากถุงให้แน่นรอการกำจัดต่อไป ไม่ควรทิ้งขยะลงน้ำ ควรเก็บรวบรวมถุงพลาสติกเพื่อรอการกำจัดหลังน้ำลด

ผศ.ดร. วาริต กล่าวต่อไปว่า นอกจากนี้ยังอาจจะเกิดโรคนี้นุญ โรคน้ำกัดเท้า และโรคอื่น ๆ ที่มากับน้ำท่วม ดังนั้น ประชาชนควรหลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำ หากจำเป็นควรสวมรองเท้าบู๊ท และห้ามไม่ให้เด็กลงเล่นน้ำที่ท่วมขัง เพราะนอกจากอันตรายจากการจมน้ำแล้ว ยังมีความเสี่ยงจากการได้รับเชื้อโรคที่อยู่ในน้ำที่ท่วมขัง รวมถึงต้องเฝ้าระวังสัตว์มีพิษต่าง ๆ ที่มากับน้ำ และหากเกิดน้ำท่วมในบ้านควรปลดคัทเอาท์ทันที เพื่อป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้าที่สำคัญควรหลีกเลี่ยงการใช้นานพาหนะสัญจรบริเวณที่มีน้ำไหลเชี่ยว เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ควรติดตามการพยากรณ์อากาศและข่าวสารอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังป้องกันอย่างใกล้ชิด

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2559

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว เตือนระวังโรค - อันตรายที่มากับน้ำท่วม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. ใครเป็นผู้กล่าวถึงภัยที่มาจากน้ำท่วมทางภาคใต้ (Who)

ก. นายเจอะจิตต์	ข. นักวิชาการ
ค. ผศ.ดร.วาริท	ง. กรมอุตุนิยมวิทยา
2. โรคอะไรไม่ได้มาจากภัยน้ำท่วมทั้งหมด (What)

ก. โรคฉี่หนู โรคท้องร่วง	ข. โรคน้ำกัดเท้า โรคฉี่หนู
ค. โรคท้องร่วง โรคท้องผูก	ง. โรคท้องร่วง โรคน้ำกัดเท้า
3. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์อยู่ที่จังหวัดใด (Where)

ก. นครศรีธรรมราช	ข. นครราชสีมา
ค. นครสวรรค์	ง. นครปฐม
4. นักวิชาการออกมาเตือนให้ระวังโรคที่มากับน้ำท่วมเมื่อใด (When)

ก. 5 ธันวาคม 2559	ข. 20 ธันวาคม 2559
ค. 15 ธันวาคม 2559	ง. 25 ธันวาคม 2559
5. ทำไมนักวิชาการจึงออกมาเตือนภัยอันตรายจากน้ำท่วม (Why)

ก. การเข้าถึงปัญหาที่แท้จริง
ข. การติดตามตรวจสอบโรคภัยที่เกิดขึ้น
ค. การติดตามตรวจสอบพยากรณ์อากาศที่ต้องเฝ้าระวัง
ง. การดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงก่อให้เกิดความเสี่ยงจากโรคต่าง ๆ

6. เมื่อทราบข่าวประชาชนควรปฏิบัติอย่างไร (How)
ก. เพิกเฉย เพราะออกมาเดือนทุกปี	ข. เป็นโรคก่อนค่อยปฏิบัติตาม
ค. ทำเป็นว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น	ง. ฝ้าระวังและป้องกันอย่างใกล้ชิด
7. ใครควรฝ้าระวังปัญหาน้ำท่วมมากที่สุด (Who)
ก. นักวิชาการ	ข. ผศ.ดร.วาริท
ค. กรมอุตุนิยมวิทยา	ง. ประชาชนทางภาคใต้
8. หากเกิดน้ำท่วมในบ้าน เพื่อป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้า อะไรควรทำเป็นอันดับแรก (What)
ก. รีบออกจากบ้านให้เร็วที่สุด	ข. ไม่ใช่เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด
ค. ปลดคัทเอาท์ทันที	ง. ย้ายของทุกอย่างขึ้นที่สูง
9. นักวิชาการแนะนำประชาชนในการป้องกันโรคเบื้องต้นยกเว้นข้อใด (How)
ก. ดื่มน้ำบรรจุขวดปิดสนิท	ข. ห้ามเด็กลงเล่นน้ำ
ค. สวมรองเท้าแตะเวลาลุยน้ำ	ง. ตรวจวันหมดอายุอาหารกระป๋อง
10. การปฏิบัติตนในช่วงน้ำท่วมข้อใดไม่ถูกต้อง (How)
ก. ถ่ายอุจจาระลงน้ำเพราะสวมใส่ไม่ได้	ข. ดื่มน้ำให้สุกก่อนดื่มทุกครั้ง
ค. ตรวจดูวันหมดอายุของอาหารกระป๋อง	ง. ล้างมือให้สะอาดก่อนทานอาหาร

ชุดกิจกรรมที่ 2

การอ่านจับใจความสารคดี

สารคดีที่ 3 วันละสามมื้อ

ทำไมคนส่วนใหญ่กินอาหารวันละสามมื้อ เป็นเรื่องของวัฒนธรรมหรือเป็นเพราะร่างกายเราต้องการเช่นนั้น

ร่างกายของเราต้องการอาหาร เพื่อใช้ขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้มันมีชีวิตและอบอุ่นและเพื่อให้พลังงานสำหรับเคลื่อนไหวและทำงาน ได้นาน ก่อนที่พลังงานสะสมของร่างกายจะหมดลง สมองจะส่งสัญญาณซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกหิวขึ้นในกระเพาะอาหาร พวกเราส่วนใหญ่เริ่มรู้สึกหิว หลังจากกินอาหารครั้งสุดท้าย ราว 4 – 5 ชั่วโมง สิ่งนี้เองนำมาสู่ความต้องการอาหารสามมื้อต่อวัน

ความต้องการตามธรรมชาติของร่างกาย ไม่อาจแยกเป็นเอกเทศจากอิทธิพลทางสังคม ในแง่แบบแผนของเวลารับประทานอาหาร แบบแผนนี้แปรเปลี่ยนผิดแผกกันไป ตลอดช่วงหลายศตวรรษที่ผ่านมาความแตกต่างนี้ยังคงดำรงอยู่ในปัจจุบัน เอเชียเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดมื้ออาหาร ตัวอย่างเช่น ความต้องการของกรรมกรแบกหาม ชาวนา พนักงานออฟฟิศ และนักแสดงล้วนแตกต่างกัน

การกินอาหารวันละสามมื้อ ไม่ใช่กฎเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติกันเสมอมา จอมเผด็จการฟาสซิสต์ เบนิตโต มุสโสลินี (ค.ศ. 1883 - 1945) เคยเรียกชาวอังกฤษว่า “พวกกินห้ามื้อ” นักเขียนชาวฝรั่งเศสคนหนึ่ง ในช่วงทศวรรษ 1950 บันทึกไว้ว่า ชาวนิวซีแลนด์นิยมรับประทานน้ำชากับขนมปังกรอบก่อนมื้อเช้า ระหว่างมื้อและก่อนเข้านอน นักเขียนกล่าวอย่างชื่นชมว่า ชนชาตินี้รับประทานอาหารวันละเจ็ดมื้อ ! นักโภชนาการจะเห็นด้วยว่าการกินอาหารมื้อเบา ๆ แต่บ่อย ๆ เป็นผลดีต่อสุขภาพมากกว่าการกินมื้อหนัก แล้วเว้นช่วงยาวกว่าจะกินมื้อถัดไปซึ่งมีแนวโน้มให้กินมากจนเกินไป การวิจัยพบว่า ในแต่ละวันคนที่เป็โรควันมักชอบกินอาหารมื้อใหญ่สุดในช่วงเย็นถึงค่ำ

ในหลายประเทศ อาหารเย็นถือเป็นมื้อหลักของวัน โดยเฉพาะในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ แต่ก็ไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป ในสมัยกลางอาหารมื้อหลักของวันในหมู่ชนชั้นสูง มักเริ่มจากเวลา สิบเอ็ดโมงเช้า และดำเนินเรื่อยไปอีกหลายชั่วโมง เมื่อมาถึงช่วงศตวรรษที่ 15 – 16 การรับประทานอาหารมื้อหลักก็ค่อย ๆ เลื่อนออกไปเป็นเวลาเย็น

ที่มา : สารคดีวันละสามมื้อ โดย ชาญเดช ศรี

กาญจน์

<http://www.sarakadee.com/2013/03/22/3-meal/>

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสารคดี วันละสามมื้อ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อความตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. ใครเป็นผู้เรียกชาวอังกฤษว่า “พวกกินหำมือ” (Who)

ก. ฟาสซิสม์ เบนิตโต มุสโสลินี	ข. ฟาสซิสม์ โสลินี นิโต
ค. ฟาสซิสม์ นิโต มุสโสลินี	ง. ฟาสซิสม์ มุสโสลินี นิโต
2. ชาวนิวซีแลนด์นิยมรับประทานอะไรก่อนมื้อเช้า (What)

ก. นมกับขนมปัง	ข. น้ำชากับขนมปังกรอบ
ค. น้ำชากับนม	ง. ขนมปังกรอบกับนม
3. นักเขียนชาวฝรั่งเศสบันทึกเรื่องราวของคนนิวซีแลนด์เกี่ยวกับการรับประทานอาหารเมื่อปีใด (When)

ก. ช่วงทศวรรษ 1905	ข. ช่วงทศวรรษ 1509
ค. ช่วงทศวรรษ 1950	ง. ช่วงทศวรรษ 1590
4. ทำไมคนส่วนใหญ่กินอาหารวันละสามมื้อ (Why)

ก. เป็นข้อบังคับในการกินอาหาร	ข. เป็นวัฒนธรรมการกินอาหาร
ค. เป็นกฎเกณฑ์ที่ปฏิบัติกันเสมอมา	ง. เพื่อใช้ขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ
5. ก่อนที่พลังงานสะสมของร่างกายจะหมดลงสมองจะอย่างไร (How)

ก. สั่งการให้ร่างกายรู้สึกง่วงนอน	ข. สั่งสัญญาณทำให้รู้สึกหิวขึ้น
-----------------------------------	---------------------------------

- ค. สั่งการให้กระเพาะหยุดทำงาน ง. ส่งสัญญาณให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง
6. ปัจจัยที่กำหนดมื้ออาหารของมนุษย์คืออะไร (What)
- ก. การตื่นนอน ข. อาชีพ
- ค. ที่อยู่อาศัย ง. เศรษฐกิจ
7. คนเราส่วนใหญ่จะรู้สึกหิวหลังจากกินอาหารครั้งสุดท้ายเมื่อเวลาใด (Why)
- ก. 1 – 2 ชั่วโมง ข. 2 – 3 ชั่วโมง
- ค. 3 – 4 ชั่วโมง ง. 4 – 5 ชั่วโมง
8. นักโภชนาการเห็นว่าการกินอาหารมื้อเบา ๆ แต่บ่อย ๆ จะเกิดผลอย่างไร (How)
- ก. เป็นโรคอ้วนได้ง่ายเพราะกินอาหารบ่อย
- ข. รู้สึกหิวอยู่ตลอดเวลาเพราะความเคี้ยว
- ค. รู้สึกเครียดน้อยลงเพราะได้กินอาหารตามต้องการ
- ง. เป็นผลดีต่อสุขภาพมากกว่ากินมื้อหนัก
9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับชาวนิวซีแลนด์ (How)
- ก. ทานอาหารวันละเจ็ดมื้อ ข. ทานขนมปังกรอบกับน้ำชาก่อนเข้านอน
- ค. ทานอาหารวันละห้ามื้อ ง. ทานน้ำชากับขนมปังกรอบก่อนมื้อเช้า
10. ข้อใดกล่าวถูกต้อง (How)
- ก. คนที่เป็นโรคอ้วนชอบกินอาหารที่มีรสหวานและรสจัด
- ข. คนที่เป็นโรคอ้วนชอบกินอาหารเข้าเป็นอาหารมื้อใหญ่
- ค. คนที่เป็นโรคอ้วนชอบกินอาหารเที่ยงเป็นอาหารมื้อใหญ่
- ง. คนที่เป็นโรคอ้วนชอบกินอาหารเย็นถึงค่ำเป็นอาหารมื้อใหญ่

ชุดที่ 3

การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

เรื่องสั้นที่ 3 ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง

เรามีกันสามคน ผม เจ้าหนู่ม แล้วก็เจ้าดาว อย่าแปลกใจไปเลยครับ กลุ่มเราผู้ชายสองผู้หญิงหนึ่งครับ แต่อย่าผลอไปบอกเจ้าดาวเลยนะครับ มัน โกรธตาย เพราะมันบอกว่า ฉันก็ลูกผู้ชายคนหนึ่ง ส่วนเจ้าหนู่มนั่นก็ห้าวเสียจนผมกลัวใจ

เวลาอยู่โรงเรียนเราก็ไปไหนมาไหนด้วยกัน เจอกันแต่เช้าทุกเช้า คำว่า “เช้า” ของเราอาจไม่ได้แปลว่าเช้านะครับ แปลว่าสายของคนอื่น เพราะกว่าผมจะโผล่มาถึงโรงเรียนได้ก็เป็นอันสายแล้วทุกที กลุ่มเราก็มักจะเป็นกลุ่มที่ครูจ้องเป็นพิเศษ ไม่ใช่จ้องให้รางวัลหรืออะไรหรอกนะครับ แต่เป็นกลุ่มพิเศษที่ครูจ้องจะทำโทษ ส่วนเราก็จ้องเป็นพิเศษเหมือนกันครับ จ้องไม่ให้ครูทำโทษเราได้ เช่นว่า ครูเขาตั้งกฎไว้ว่า ถ้ามาสายเกิน 5 ครั้งจะหมดสิทธิ์สอบ เราก็จ้องเป็นพิเศษที่จะมาสายแค่ 4 ครั้ง พอถึงครั้งที่ 5 เราก็จะพยายามทำให้ครูผิดหวัง หรือครูตั้งกฎไว้ว่า ห้ามเตะบอลบนระเบียงโรงเรียน เราก็ไม่เคยเตะกันเลยแม้แต่ครั้งเดียว ที่เตะกันนั่นคือที่สนาม แต่ก็เตะกันจนกระทั่งกระจกหน้าต่างแตกได้ ทั้งที่หน้าต่างอยู่บนระเบียง เห็นไม่ครับว่าผมและเพื่อน ๆ ไม่ได้ทำผิดระเบียบของโรงเรียนแต่อย่างใดเลย

เราสามคนไปไหนก็ไปด้วยกัน เวลาเดินไปกินข้าวผมก็จะเอามือใส่หัวเจ้าดาวไปด้วยเพราะมันตัวเล็กกว่าใคร ๆ ทั้งหมด แกล้งมันง่ายกว่าคนอื่น มันก็หันมาร้องว่าผมด้วยสำนวนแยะ ๆ ของมัน “หัวกู” มันว่า “อย่ามายุ่ง”

เรื่องมันเป็นดังนี้ได้ทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่ง อาจารย์เทวีเดินมาเห็นผมกำลังใส่หัวเจ้าดาวเข้าพอดี และเจ้าหนู่มกำลังยกเท้าขึ้นเตะกันผม อาจารย์ก็ขวักมือ เรียกเราสามคนเข้าไปหา แล้วก็ทำโทษข้อหาที่มีกริยามารยาทไม่สุภาพ แถมยังได้ยินเราพูดกันด้วย ก็เลยเพิ่มอีกหนึ่งข้อหา คือ พุดจาหยาบคาย ไม่มีสมบัติผู้ดี

ผมก็ไม่ว่าหรอกว่าสมบัติผู้ดีนั้นมันเป็นอย่างไร เพิ่งจะได้ยินข้อหาจากอาจารย์เทวีเป็นครั้งแรก ก็ออกจะแปลกใจอยู่ ยังกระซิบบอกเจ้าดาวมันว่า “ไม่รู้...” มันทำท่าจะต่อ “ไว้ย” แต่พอดีนึกได้ว่ากำลังอยู่ระหว่างถูกทำโทษมันก็เลยหุบปากแน่น

หลังจากกินข้าวกลางวันแบบไม่อร่อยที่สุดในโลกแล้ว อาจารย์ก็ทำโทษโดยให้เราสามคนเดินเก็บขยะในโรงเรียน นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องรุ่นเพื่อนมองแล้วก็อึ้งกันใหญ่ ผมก็ไม่ว่าอะไรมาจับใจนึกเดียวตอนที่น้องก็้อยเดินมาพอดี ก็เด็กคนนี่ผมแอบชอบเขาอยู่นี่นา พอเห็นเขาทำนั่น หัวใจผมก็หล่นวูบไปอยู่ตาตุ่มเลยทีเดียวนะ ผมรีบหลบเข้าหลังเจ้าหนู่ม เจ้าหนู่มมันรำคาญก็ผลักผมเซ

ไป ผมก็เลยไปชนเจ้าดาว เท่านั้นแหละเป็นเรื่องทันที เพราะเจ้าดาวมันตัวเล็ก ผมไปชนมันเข้า มันก็กระเด็นไปชนถังขยะ ต่อจากถังขยะก็ไม่มีใครให้ชนแล้ว มันก็เลยล้มตึงเจ้าดาวเสียหลักล้มตามถังขยะไปอีกทีหนึ่ง

ลองนึกภาพเอาเองก็แล้วกันว่า มันจะ โกลาหลขนาดไหน แค่เดินเก็บขยะคนเห็นบ้างไม่เห็นบ้าง ผมก็อายใครต่อใครอยู่แล้ว นี่พอถังขยะล้มแถมด้วยเจ้าดาวล้มตาม และผมยังเป็นจำเลยฐานทำเจ้าดาวล้มอีก ผมเลยกลายเป็นเป่าแค้น ไม่แต่น้องก้อยเท่านั้นที่เห็นผม คนทั้งโรงเรียนเลยครับ ไม่เว้นแม้แต่ครูและภารโรง

ผมรีบเข้าไปช่วยเจ้าดาว จัดการหัวปักมันขึ้นมา มองไปก็เห็นสายตาของน้องก้อยยิ้มเยาะอยู่ ผมก็ยิ่งประสพ

“นายประธานนท์”

นั่นเป็นเสียงของอาจารย์พิเชษฐ อาจารย์ฝ่ายปกครองที่เขาถือกันว่าคึกว่าเสือ ผมอยากกระโดดหลบหลังเจ้าหนูม แต่ก็ไม่สามารทำได้ ผมทำได้อย่างเดียวคือเดินเซื่อง ๆ ออกไปหาเจ้าของเสียงเหี้ยมนั้น

“นั่นเพื่อนผู้หญิงนะ” อาจารย์ชี้ไปที่เจ้าดาวที่ยืนทำหน้าพิลึกพิลั่น

“เธอไปแกล้งเขาอย่างนั้นได้อย่างไร”

“ผมไม่ได้แกล้งนะครับ” ผมรีบปฏิเสธ

“ไม่ต้องปฏิเสธเลย ลูกผู้ชายทำผิดแล้วต้องรับผิด แค่แกล้งผู้ชายด้วยกันก็ผิดแล้ว นี่ยังแกล้งเพื่อนผู้หญิงอีกอาจารย์เทวีบอกเธอแกล้งคุณดาว ถึงได้ถูกทำโทษ แล้วนี่ระหว่างการทำโทษยังแกล้งเขาต่ออีก”

ผมโดนข้อหาจรรยาจรจัดวัน ๆ

“ก็ได้ครับ ลูกผู้ชายต้องรับผิดชอบ” ผมนึกอยู่ในใจ แอนอกขึ้นรับผิดชอบ

“ผมผิดครับ” ผมตะโกนออกไปเต็มเสียง นอกจากเก็บขยะคนเดียวในวันนั้นแล้ว ในตอนเย็นผมยังต้องช่วยงาน อาจารย์พิเชษฐในเรือนต้นไม้อีกเป็นเวลาหนึ่งเดือนเต็ม ๆ

เชื่อไหมครับ อาจารย์พิเชษฐที่ว่าคึกเป็นเสือ แกชอบต้นไม้เสียจริง ๆ ให้ผมยกต้นไม้เข้า ยกต้นไม้ออก ยกดิน ยกปุ๋ย ยกบ้ายกบอ ยกอะไรนั่นไม่รู้ ลากสายยาง เปิดน้ำ หยอดสอร์โมน หยดเกสร โอ๊ย ! สารพัดแหละครับ จนคำย่าเย็น พอกลับไปถึงบ้าน แม่ก็ยื่นหน้าค้ำว่ารออยู่ ผมไม่กล้าบอกว่าผมถูกทำโทษ เอาแต่บอกว่าผมมีการบ้านต้องทำที่โรงเรียนทุกวัน จนพี่โก้ไปกระซิบบอกแม่ว่าอะไรไม่รู้ แม่ถึงได้เลิกว่าผม ผมมารู้อีกทีหนึ่งว่าเจ้าดาวแหละไปรายงานพี่โก้ พี่โก้ก็เลยไปรายงานแม่ทุกอย่างก็เลยสงบดี เป็นอันว่าเขารู้กันหมดแล้วว่า ผมถูกทำโทษ

นับตั้งแต่ผมถูกทำโทษ ผมมีนตึงกับเจ้าดาว เพราะมันเป็นต้นเหตุให้ผมอายุผู้หญิงที่ผมแอบชอบ มันเคยตามผมมาที่เรือนต้นไม้ แต่ผมไล่มันกลับไป

“แกไม่ต้องไม่ยุ่ง”

มันทำหน้ามู๋

“แกไม่เป็นลูกผู้ชายไล่ผู้หญิง”

“แล้วแกละเป็นลูกผู้หญิงหรือเปล่า ไอ้บ้าเอ๊ย” มันโมโหที่ผมไปตีลูกขนคหางมัน มันก็เลยกระแทกเท้าป้าป ๗ จากไป อาจารย์พิเชษฐ์มาจากไหนไม่รู้มายืนอยู่ข้างหลังผม พุดกับผมขึ้นเบา ๆ ว่า

“ประธานนท์ ครูรู้ว่าเราไม่ได้อยากเป็นผู้หญิงถึงขนาดนั้น แต่ตอนเราอายุเท่านี้ เรามักทำอะไรไม่ถูก เพื่อนผู้หญิงบางคนก็ดูเป็นผู้หญิง บางคนก็ดูเป็นเหมือนเพื่อนผู้ชาย เราแยกออกจากกันไม่ได้ บางเวลาเราก็ออยากจีบผู้หญิง บางเวลาเราก็ออยากปฏิบัติต่อผู้หญิงเหมือนผู้ชาย”

ผมมองหน้าอาจารย์พิเชษฐ์ด้วยความแปลกใจ อาจารย์ที่ว่าดูเป็นเสือเอาเข้าจริงแล้ว ก็ไม่เล่นนักหรอก

“จริงครับ บางทีผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะทำอะไรดี เป็นผู้ชายนี่ลำบากนะครับ”

อาจารย์พิเชษฐ์หัวเราะ

“ผู้หญิงเขาก็เป็นเหมือนเรานั้นแหละ ต่างคนต่างลำบาก ค่อย ๆ คุไป เดี่ยวมันก็จะดีไปเอง ไม่ต้องรีบร้อนเป็นลูกผู้ชายหรอก แล้วก็ไม่ต้องหนีที่จะเป็น”

ว่าแล้วอาจารย์พิเชษฐ์ก็หัวเราะซ่า ๆ ๆ คำสอนและเสียงหัวเราะของอาจารย์ทำให้ผมดีใจขึ้นมากเลยครับ เวลาจะเป็นลูกผู้ชายก็ต้องคิดแล้วคิดอีก แล้วก็ค่อย ๆ เป็นแบบอาจารย์ว่า

ที่มา : เรื่องสั้นลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง โดย ชมัยภร แสงกระจ่าง

จากหนังสือเรียนวิวิธภาษา ชั้น ม.2 (หน้า 46 – 51)

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. คำว่า “ลูกผู้ชาย” ใครคือตัวละครที่สำคัญที่ดำเนินเรื่อง (who)

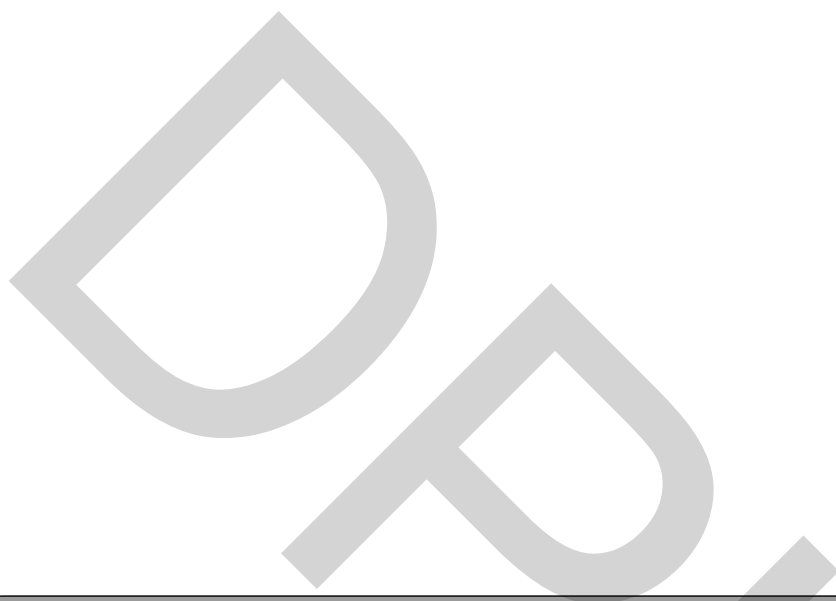
ก. ประภานนท์	ข. อาจารย์เทวี
ค. อาจารย์พิเชษฐ	ง. คุณดาว
2. เหตุการณ์ที่เป็นปมปัญหาในเรื่อง “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” คืออะไร (What)

ก. การที่ประภานนท์ใช้มือใส่หัวคุณดาว	ข. การที่เจ้าหนุ่มผลักประภานนท์เซไปชนคุณดาว
ค. การที่ประภานนท์ถูกอาจารย์ฝ่ายปกครองเข้าใจผิดว่าไปกลั่นแกล้งคุณดาว	ง. การที่ประภานนท์ถูกลงโทษโดยต้องเก็บขยะและไปช่วยอาจารย์พิเชษฐทำงานในเรือนต้นไม้
3. ประภานนท์ช่วยอาจารย์พิเชษฐดูแลต้นไม้ที่ไหน (Where)

ก. หลังโรงเรียน	ข. สวนพฤกษศาสตร์
ค. เรือนต้นไม้	ง. บ้านของอาจารย์
4. อาจารย์ทำโทษนักเรียนทั้งสามคนโดยให้เก็บขยะในโรงเรียนเมื่อเวลาใด (When)

ก. ตอนกลางวันหลังจากกินข้าว	ข. ตอนกลางวันก่อนกินข้าว
ค. ตอนเช้าเมื่อมาถึงโรงเรียน	ง. ตอนหลังเลิกเรียนกำลังจะกลับบ้าน

5. เหตุใดขณะที่เก็บขยะอยู่ หัวใจของประธานนทจึงหล่นวูบไปอยู่ที่ตาตุ่ม (Why)
- ก. เพราะอาจารย์เทวีเดินผ่านมา
ข. เพราะอาจารย์พิเชษฐเรียกให้ไปพบ
ค. เพราะเห็นแม่ของตนเองมาพบอาจารย์
ง. เพราะน้องก้อยซึ่งตนเองแอบชอบเดินผ่านมา
6. “ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง” มีความหมายว่าอย่างไร (How)
- ก. ผู้หญิงที่อยากเป็นผู้ชาย
ข. ผู้ชายที่อ่อนแอเป็นผู้หญิง
ค. เด็กผู้ชายที่ยังไม่โตเป็นผู้ใหญ่
ง. เด็กผู้ชายที่อยากจีบผู้หญิง
7. “เพราะมันมักเรียกตัวเองว่า ฉันก็ลูกผู้ชายคนหนึ่ง” ข้อความนี้กล่าวถึงใคร (Who)
- ก. ประธานนท
ข. นุ่น
ค. ดาว
ง. ก้อย
8. จากเรื่องวิธีการลงโทษในการมาสายของนักเรียน ครูตั้งกฎลงโทษคืออะไร (What)
- ก. สายเกิน 4 ครั้ง เชิญผู้ปกครอง
ข. สายเกิน 5 ครั้ง หมดสิทธิ์สอบ
ค. สายเกิน 4 ครั้ง ถูกหักคะแนน
ง. สายเกิน 5 ครั้ง พักการเรียน
9. ข้อใดคือคำจำกัดความของ “ลูกผู้ชาย” จากเรื่องนี้ (How)
- ก. ทำผิดแล้วยอมรับผิด
ข. ปกป้องดาวซึ่งเป็นผู้หญิง
ค. ไม่ทำผิดกฎของโรงเรียน
ง. ทำงานตามอาจารย์อย่างเต็มที่
10. เรื่องลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง ให้ข้อคิดอย่างไร (How)
- ก. ผู้หญิงไม่ควรทำตัวเหมือนผู้ชาย
ข. นักเรียนต้องสุภาพเรียบร้อย
ค. ชีวิตคนจะเป็นไปตามวัยและเพศ
ง. ไม่สมควรมีความรักในวัยเรียน

ชุดกิจกรรมที่ 4

การอ่านจับใจความ นิทาน

นิทานที่ 3 นำกับทิจู

นานมาแล้วมีชายคนหนึ่งชื่อว่า ทิจู เขาเป็นคนที่มึนสั้วอดคือถือดีไม่ต่างจากชื่อ เพราะเมื่อได้ลองเชื่อมั่นสิ่งใดแล้ว ทิจูคนนี้ก็จะมีมั่นถือมั่นในสิ่งนั้นไม่เปลี่ยน และจะไม่ยอมรับฟังข้อคิดเห็นที่ผิดไปจากความเชื่อเดิมโดยเด็ดขาด แม้ว่านี่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นคนเอาจริงเอาจัง และเคร่งครัดกับชีวิต แต่บางครั้งเขาก็คือร้อนมากเกินไปจนขาดเหตุผล และทำให้สูญเสียสิ่งดี ๆ ในชีวิตมากมาย โดยที่เขาเองก็ไม่เคยรู้มาก่อนเนื่องจากทิจูไม่ใช่คนร่ำรวย ดังนั้นเขาจึงต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่าย จนกระทั่งมีฐานะขึ้นมาในระดับหนึ่งแล้ว ทิจูจึงคิดหยุดพักตัวเองจากการงาน แล้วเดินทางไปเรื่อย ๆ เพื่อเที่ยวชมโลกกว้าง เมื่อตัดสินใจได้ดังนั้น ทิจูจึงจัดการฝากบ้านไว้กับญาติพี่น้อง แล้วเก็บสัมภาระออกเดินทางทันที ทิจูเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ชมนั่นแลนี่ และพูดคุยกับผู้คนที่อยู่ในที่เหล่านั้นมากมาย การท่องเที่ยวโลกกว้างของทิจูน่าจะทำให้เขามีความรู้ดี ๆ หรือเกิดทัศนคติใหม่ ๆ ขึ้นมาบ้าง แต่เมื่อไรก็ตามที่มีคนกล่าวคำซึ่งผิดไปจากความรู้หรือความเชื่อมั่นเดิมของเขา ทิจูก็จะรีบกล่าวแก่คน ๆ นั้นทันทีว่า “นั่นไม่ถูกเลยนะ ที่จริงแล้วมันต้องเป็นอย่างที่ข้ารู้มาต่างหาก” สิ่งนี้เองทำให้การเดินทางไปทั่วโลกของเขา แทบจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดขึ้นในชีวิตของเขาเลย จนกระทั่งวันหนึ่งทิจูได้พลัดหลงเข้าไปในทะเลทรายอันแสนแห้งแล้งและไร้ผู้คนสัญจร เขาหลงทางอยู่ในดินแดนแห่งนั้นสามวันสามคืน จนกระทั่งอาหารและน้ำดื่ม ร่อยหรอและหมดลงในที่สุด ทิจูจึงเดินต่อไปไม่ไหว เขาล้มลงนอนบนผืนทรายอย่างคนสิ้นเรี่ยวแรง แต่ทิจูยังไม่อยากตายตอนนี้ ดังนั้นแม้ร่างกายของทิจูจะอ่อนระโหยโรงแรงขนาดไหน แต่เขาก็รวบรวมพลังใจของตน ฝึากล่าวคำภาวนาขอความเมตตาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยเหลือเขาด้วย “ข้าแต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้โปรดเมตตาข้า ผู้ซึ่งไม่เคยเบียดเบียนใครขอทรงประทานน้ำมาให้ข้า โปรดแบ่งน้ำของท่านให้ข้าได้รักษาชีวิตของตนเองไว้ แม้เพียงหนึ่งหยดก็ยังดี” แล้วในตอนนั้นเอง ทิจูก็เห็นชายแปลกหน้าชาวเยอรมันคนหนึ่งเดินตรงมาหาเขา ทิจูดีใจสุดจะกล่าวแล้วรีบพูดขึ้นทันทีว่า “โอ้... ท่านผู้เป็นความหวังของข้า โปรดแบ่งน้ำของท่านให้ข้าดื่มด้วยเถิด” ชายคนนั้นยื่นถุงหนังสีน้ำตาลในมือของเขาให้ทิจู แล้วกล่าวว่า “นี่คือ วาสซาร์ จงดื่มเสียสิ” แต่ทิจูไม่อยากจะ้วาสซาร์ เขาอยากได้น้ำ ดังนั้นเขาจึงปฏิเสธที่จะรับถุงหนังสีน้ำตาลจากชาย

แปลกหน้าคนนั้น ชายคนนั้นจึงเดินจากไป ทิฐิภาวนาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์อีกครั้ง คราวนี้มีชายชาวจีนคนหนึ่งเดินถือถุงหนังสือแดงเขามายื่นให้แก่ทิฐิ “นี่คือน้ำใจหรือไม่” ทิฐิถามชายชาวจีน “นี่คือ ชื่อจู้ยงดื่มเสียสิ” ชายชาวจีนตอบ ทิฐิรู้สึกไม่พอใจ ตอนนี้เขากระหายน้ำมากเหลือเกินแล้ว แต่ทำไมชายผู้นี้จึงนำชื่อจู้ยงมามอบให้แก่เขา ทิฐิจึงปฏิเสธถุงหนังสือแดงของชายชาวจีน ชายชาวจีนจึงเดินจากไป ทิฐิเริ่มภาวนาถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์อีก และครั้งนี้มีผู้หญิงชาวอินเดียคนหนึ่งมาปรากฏกายตรงหน้าของเขา ในแทบจะทันที “เธอผู้มีใจเมตตาขอน้ำให้ข้าดื่มหน่อยเถิด” ทิฐิพิมพ์คำอ่อนวอนออกจากริมฝีปากที่แห้งผาก “นี่คือ ปานี จงดื่มเสียสิ” หญิงชาวอินเดียกล่าวพร้อมกับยื่นถุงหนังสือเขียวให้แก่ทิฐิ แต่นั่นทำให้ทิฐิ โกรธมาก เขารวบรวมเรี่ยวแรงทั้งหมดที่มี ยกแขนปิดถุงหนังสือเขียวให้พ้นหน้า แล้วพูดอย่างโกรธเคืองว่า “ข้าไม่เอาของ ๆ เจ้า ข้าจะตายเพราะขาดน้ำอยู่แล้ว ข้าต้องการน้ำเท่านั้น !” หญิงอินเดีย เมื่อได้ฟังดังนั้นก็เดินจากไปอีกคน ทิฐิเฝ้าอ่อนวอนขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์อีกครั้ง แต่คราวนี้ไม่มีใครนำอะไรมายื่นให้เขาอีกแล้ว จิตของทิฐิกำลังหลุดลอยออกจากร่างที่ใกล้แตกดับ แล้วในตอนนั้นเองเสียง ๆ หนึ่งก็ดังแว่ว ๆ ให้ได้ยินว่า “ทิฐิคนถือดีเอ๊ย เราช่วยเจ้าแล้ว แต่เจ้ากลับไม่เคยให้โอกาสตัวเองเลย หากเจ้าเปิดใจให้กว้าง และยอมรับในข้อดีของสิ่งที่ไม่คุ้นเคยเสียบ้าง เจ้าก็คงรู้ว่าสิ่งที่อยู่ในถุงหนังสือทั้งสามนั้น ต่างก็เป็นน้ำดื่มบริสุทธิ์ทั้งสิ้น” เมื่อสิ้นเสียงแว่วนั้น ทิฐิคนถือดีก็สิ้นลมหายใจทันที

ที่มา : นิทานน้ำกับทิฐิ โดย ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา

http://www.xn--o3cdbaa5esca6bs6pud.com/2013/08/blog-post_9.html

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความนิทาน นำกับทิว

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อความตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

1. นิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใครเป็นสำคัญ (Who)

ก. เทวดา	ข. ชายชาวเยอรมัน
ค. ทิว	ง. หญิงชาวอินเดีย
2. สาเหตุที่ทำให้ทิวได้เข้าไปในทะเลทรายคืออะไร (What)

ก. ต้องการเที่ยวชมทะเลทราย	ข. นัดเพื่อนทั้งสามที่ทะเลทราย
ค. ต้องการไปหาน้ำดื่มในทะเลทราย	ง. พลัดหลงเข้าไปในทะเลทราย
3. ผู้ที่ขึ้น วาซซาร์ ซือจู้ ปานี ให้ทิวมาจากที่ใด (Where)

ก. เยอรมัน จีน ไทย	ข. อินเดีย เยอรมัน จีน
ค. จีน อินเดีย อังกฤษ	ง. ไทย จีน เยอรมัน
4. ทิว กล่าวคำภาวนาขอความเมตตาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์เมื่อใด (When)

ก. เมื่อสูญเสียสิ่งดี ๆ ในชีวิต	ข. เมื่อทำงานหนักเพื่อหาเงินมาใช้จ่าย
ค. เมื่อร่างกายอ่อนแรงต้องการน้ำ	ง. เมื่อมีฐานะขึ้นมาในระดับหนึ่ง
5. เพราะเหตุใดทิวจึงปฏิเสธบุคคลที่เข้ามาช่วยเหลือ (Why)

ก. เพราะ ไม่เห็นความสำคัญของบุคคลอื่น
ข. เพราะ ไม่ยอมเปิดใจยอมรับในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย
ค. เพราะ บุคคลผู้ที่เข้ามาช่วยเหลือมีความรู้่น้อย

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน**ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความข่าว เตือนระวังโรค - อันตรายที่มากับน้ำท่วม**

1. ก

2. ก

3. ก

4. ก

5. ง

6. ง

7. ง

8. ก

9. ก

10. ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน**ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสารคดี วันละสามมื้อ**

1. ก

2. ข

3. ค

4. ง

5. ข

6. ข

7. ง

8. ง

9. ค

10. ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน**ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น ลูกผู้ชาย...ตัวเกือบจริง**

1. ก

2. ก

3. ก

4. ก

5. ง

6. ก

7. ก

8. ข

9. ก

10. ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน**ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความนิทาน น้ํากับทีรุ**

1. ก

2. ง

3. ข

4. ก

5. ข

6. ก

7. ก

8. ก

9. ข

10. ก

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามและคำตอบให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมายกากบาท X ทับหน้าข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบให้ครบทุกข้อ

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 8

สวนสัตว์มะกันจำเป็นต้องยิงกอริลลาตายหลังเด็กพลัดตก

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานจากเมืองซินซินเนติ รัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 29 พ.ค. ว่านายเชน เมย์นาร์ค ผู้อำนวยการสวนสัตว์ซินซินเนติ เผยเมื่อวันเสาร์ ว่าเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องยิงสังหารกอริลลาเพศผู้วัย 17 ปี ชื่อ “ฮารามเบ” หลังเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันเมื่อมีเด็กชายวัย 4 ขวบ พลัดตกจากที่กั้นสูงเกือบ 4 เมตร ลงไปในคูน้ำที่มีการขุดไว้รอบพื้นที่อาศัยของกอริลลา จากนั้นฮารามเบ ซึ่งเป็นกอริลลาตัวใหญ่ที่มีน้ำหนักมากถึง 180 กิโลกรัม นำเด็กชายขึ้นมาจากคูน้ำและลากไปมาอยู่นานราว 10 นาที แม้ฮารามเบยังไม่ได้อันตรายนกับเด็กชาย แต่จากรูปการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ประเมินว่า เด็กชายกำลังทำให้กอริลลาตกอยู่ในภาวะ “ตื่นตระหนก” ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อหนูน้อย จึงตัดสินใจยิงฮารามเบตายเพื่อช่วยชีวิตเด็กชาย ซึ่งเข้ารับการรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเด็กซินซินเนติ และอาการ ดีขึ้นเป็นลำดับแล้ว ทั้งนี้ เมย์นาร์คให้เหตุผลของการไม่ใช้ยาสลบว่า ต้องใช้เวลานานยาจึงจะออกฤทธิ์ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ครั้งนี้ได้สร้างบทเรียนอันเลวร้ายให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากฮารามเบ เพิ่งเข้ามาเป็น “ครอบครัว” ของทางสวนสัตว์ได้เพียง 1 ปีเท่านั้น ซึ่งผู้บริหารของสวนสัตว์ที่ปัจจุบัน เลี้ยงกอริลลาไว้ 11 ตัว ยืนยันจะเร่งหามาตรการป้องกันที่ดีขึ้นโดยเร็ว ขณะที่เหตุการณ์ดังกล่าว ได้รับเสียงวิจารณ์ที่หลากหลายจากสังคมออนไลน์ ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งคำถามว่า ผู้ปกครองของเด็กชายสมควรร่วมแสดง “ความรับผิดชอบ” ด้วยหรือไม่

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันอาทิตย์ ที่ 29 พฤษภาคม 2559

1. ฮารามเบ เป็นชื่อของใคร (Who)

ก. เด็กชายที่พลัดตกลงไปในน้ำ	ข. ผู้อำนวยการสวนสัตว์
ค. เจ้าหน้าที่ผู้ยิงสังหารกอริลลา	ง. กอริลลาเพศผู้ที่เสียชีวิต
2. ฮารามเบทำอะไรกับเด็กชายที่ตกลงไปในคูน้ำ (What)

ก. หวาดกลัวเด็กชายเพราะคิดว่าจะมาทำร้าย	ข. ดมกลิ่นเด็กชายว่าเป็นพวกเดียวกันหรือไม่
ค. เล่นและหยอกล้อกับเด็กชายอย่างสนุกสนาน	ง. นำเด็กชายขึ้นมาจากคูน้ำและลากไปมา
3. ข่าวยังต้นไม่เกี่ยวข้องกับสถานที่ใด (Where)

ก. รัฐโอไฮโอ	ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา
ค. สวนสัตว์ซินซินเนติ	ง. ประเทศแคนาดา
4. ข่าวยังต้นเกิดขึ้นเมื่อใด (When)

ก. 29 ม.ค. 59	ข. 29 มี.ค. 59
ค. 29 พ.ค. 59	ง. 29 ก.ค. 59
5. ทำไมเจ้าหน้าที่จึงไม่ใช้ยาสลบกับกอริลลา (Why)

ก. ยาสลบใช้กับสัตว์ไม่ได้	ข. ยาสลบใช้กับคนเพียงเท่านั้น
ค. ยาสลบใช้เวลานานจึงจะออกฤทธิ์	ง. ยาสลบมีฤทธิ์ร้ายแรงเกินไป
6. ถ้านักเรียนเป็นผู้ปกครองจะมีวิธีการป้องกันอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์กับเด็กชายดังกล่าว (How)

ก. ไม่ให้เด็กชายเข้าชมสวนสัตว์	ข. ฝากเด็กชายไว้กับเจ้าหน้าที่
ค. ดูแลเด็กชายไม่ให้คลาดสายตา	ง. ฝากเด็กชายให้อยู่ในความดูแลของคนอื่น
7. จากข่าวยังต้นได้สร้างบทเรียนให้กับบุคคลใดมากที่สุด (Who)

ก. เด็กชาย	ข. ผู้ปกครองของเด็กชาย
ค. เจ้าหน้าที่	ง. ผู้อำนวยการสวนสัตว์
8. หากนักเรียนเป็นผู้อำนวยการสวนสัตว์จะมีวิธีการอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้อีก (How)

ก. ให้อนุญาตให้เด็กเข้าชมสวนสัตว์	ข. ให้ผู้ปกครองฝากเด็กไว้กับเจ้าหน้าที่
ค. ปิดให้บริการเข้าชมสวนสัตว์	ง. ติดป้ายคำเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานให้ดี ๆ

อ่านสารคดีต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9 – 16

วานิลลา

วานิลลาเป็นไม้เลื้อย ในวงศ์กล้วยไม้ (Orchidaceae) พันธุ์ที่ปลูกเป็นเชิงการค้า มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Vanilla fragans* มีถิ่นกำเนิดอยู่ทางภาคใต้ของประเทศเม็กซิโก ในอเมริกากลาง

การใช้ประโยชน์จากวานิลลา ได้เผยแพร่ไปในทวีปยุโรป และอเมริกาคอนติเนนตอลเป็นที่ยอมรับอย่างมาก เช่น นำมาแต่งกลิ่นไอศกรีม เครื่องดื่ม ขนมเค้ก คัสตาร์ด พุดดิ้ง และขนมหวานอื่น ๆ นอกจากนี้ยังใช้ในการแต่งกลิ่นน้ำหอม และทำยาอีกด้วย

กลิ่นหอมจากฝักวานิลลา เป็นกลิ่นของสารประกอบ ซึ่งเป็นสารหอมหลาย ๆ ชนิด เกิดขึ้นในระหว่างการบ่มฝักวานิลลา สารที่พบมาก คือ วานิลลิน (vanillin) จากการค้นคว้าด้านเคมี แม้จะพบว่าต้นทุนการสังเคราะห์วานิลลิน ราคาถูกกว่าวานิลลาธรรมชาติมาก แต่วานิลลินที่ได้จากธรรมชาติ มีสารหอมอื่น ๆ ปนอยู่ ทำให้มีกลิ่นหอมกว่า วานิลลินที่ได้จากการสังเคราะห์มีการปลูกวานิลลาในประเทศเม็กซิโก และประเทศในแถบอเมริกากลาง แต่เมื่อนำวานิลลาไปปลูกในประเทศอื่น กลับไม่ประสบความสำเร็จ เพราะการถ่ายละอองเรณูของดอกวานิลลาเกิดได้ยากตามธรรมชาติ ต่อมามีการค้นพบการถ่ายละอองเรณูเทียม ทำให้ประเทศเม็กซิโก ไม่สามารถเป็นผู้ผูกขาดการผลิตได้ต่อไป จึงได้มีการปลูกวานิลลาในเกาะเรอูนียง เกาะมาดากัสการ์ หมู่เกาะคอโมโรส ส่วนในประเทศเขตร้อน มีการปลูกในประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา อินเดีย ตาฮิติ แต่คุณภาพของวานิลลาที่ผลิตได้จากประเทศเขตร้อน ผลผลิตจะต่ำกว่าจากเกาะมาดากัสการ์ หมู่เกาะคอโมโรส และเกาะเรอูนียง และราคาก็ต่างกันด้วย กล่าวคือ ฝักวานิลลาจากเกาะมาดากัสการ์ ราคา กิโลกรัมละ 2,000 บาท แต่จากอินโดนีเซีย ราคา กิโลกรัมละ 1,500 บาท

ที่มา : <http://www.sarakadee.com/2013/07/15/vanilla/>

9. วานิลลา มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่าอะไร (What)

ก. Orchidaceas

ข. Vanillin

ค. *Vanilla fragans*

ง. *Vanilla fragans*

10. วานิลลา มีถิ่นกำเนิดมาจากที่ไหน (Where)

ก. สิงคโปร์

ข. เม็กซิโก

ค. อินโดนีเซีย

ง. ไทย

11. เพราะเหตุใดวานิลลาจากเกาะมาดากัสการ์ราคาสูงกว่าวานิลลาจากอินโดนีเซีย (Why)
- อินโดนีเซียอยู่ในเขตร้อนจึงทำให้ผลผลิตที่ได้ตกต่ำ
 - เกาะมาดากัสการ์ได้รับการนิยามมากกว่าประเทศอินโดนีเซีย
 - อินโดนีเซียไม่สามารถทำการถ่ายละอองเรณูเทียมได้
 - อินโดนีเซียอยู่ในเขตอากาศหนาวจึงทำให้ผลผลิตที่ได้ตกต่ำ
12. วานิลลามีประโยชน์อย่างไร (How)
- ใช้ในการรักษาโรค
 - ใช้ในการแต่งกลิ่นไอศกรีม
 - ใช้ในการพอกหน้าขาว
 - ใช้ในการทำน้ำยาหมักผม
13. สารวานิลลาที่พบจากการค้นคว้าด้านเคมี มีชื่อเรียกว่าอะไร (What)
- วานิลลิน
 - วานิลา
 - วานิลลา
 - วานิลิน
14. ทำไมวานิลลาจึงไม่สามารถนำไปปลูกในประเทศอื่นได้ (Why)
- เพราะ ประเทศอื่นไม่รู้วิธีการปลูกดอกวานิลลา
 - เพราะ ประเทศอื่นไม่นิยมปลูกดอกวานิลลา
 - เพราะ การถ่ายละอองเรณูของดอกวานิลลาเกิดได้ยาก
 - เพราะ อยู่ในเขตพื้นที่ร้อนจัดจึงทำให้ดอกวานิลลาไม่มีกลิ่นหอม
15. ข้อใดกล่าวถูกต้อง (How)
- วานิลลาเป็นไม้ยืนต้น ในวงศ์กล้วยไม้ (Orchidaceae)
 - วานิลลามีถิ่นกำเนิดอยู่ทางภาคใต้ ของประเทศเม็กซิโก
 - วานิลลาสามารถนำมาแต่งกลิ่นน้ำหอม และทำน้ำยาหมักผม
 - ต้นทุนการสังเคราะห์วานิลลิน ราคาแพงกว่าวานิลลาธรรมชาติมาก
16. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (How)
- มีการปลูกวานิลลาในประเทศเม็กซิโก และประเทศในแถบอเมริกากลาง
 - วานิลลาที่ผลิตได้จากประเทศเขตร้อน ผลผลิตจะต่ำกว่าจากเกาะมาดากัสการ์
 - นิลลาเป็นไม้เลื้อย ในวงศ์กล้วยไม้ (Orchidaceae) พันธุ์ที่ปลูกเป็นเชิงการค้า
 - ฝักวานิลลาจากเกาะมาดากัสการ์ มีราคาแพงมาก คือ กิโลกรัมละ 1,500 บาท

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17 – 23

ประตู่ที่ไม่เคยปิด

หญิงสาววัยรุ่นทะเลาะกับแม่อย่างรุนแรง ทำให้เธอตัดสินใจหนีออกจากบ้าน ซึ่งเป็นการตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบ แต่ก็กลับด้วยทิว ความหิวทำให้เธอตัดสินใจใช้ชีวิตด้วยการเป็นหญิงบริการและนอนตามข้างถนน เธอยึดอาชีพนี้เรื่อยมา จากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี จากปีเป็นหลาย ๆ ปี จากเด็กหญิงกลายเป็นหญิงสาว แล้ววัยของเธอก็ร่วงโรยลงไปตามกาลเวลา เช่นเดียวกับแม่ซึ่งอยู่ในวัยชรามาก เมื่อพ่อตายไปด้วยโรครชรา แม่จึงตัดสินใจออกเดินทางตามหาลูกสาว เมื่อรู้ข่าวว่าลูกสาวอยู่ที่ไหนแม่ก็จะตามไปถึงที่นั่น แต่ก็พลาดกันทุกครั้งไป จนแม่เริ่มท้อ ในที่สุดแม่จึงเดินเข้าไปในศูนย์ช่วยเหลือเร่งด่วนเพื่อขอความช่วยเหลือ แม่บอกกับเจ้าหน้าที่ว่า ฉันขอติดประกาศตามหาคนได้หรือไม่ เจ้าหน้าที่อนุญาต แม่จึงใช้รูปในอดีตของเธอซึ่งถึงวันนี้ก็แก่มากแล้ว ติดประกาศพร้อมเขียนได้ว่า กลับบ้านเถอะลูก แม่ให้อภัยแล้ว เมื่อหญิงชราผ่านไปไม่นาน ลูกสาวก็เข้ามาในศูนย์นั้น ทั้งสองคนคลาดกันเพียงเสี้ยววินาที หญิงสาวเห็นรูปที่ติดประกาศ จึงเดินเข้าไปดูด้วยความรู้สึกคุ้นเคย และยิ่งเธอเพ่งพิศดูรูปนั้นทำให้เธอมั่นใจว่านั่นคือ “แม่” หญิงสาวหยุดคิดและบอกกับตัวเองว่า ความเลวร้ายทุกสิ่งทุกอย่าง แม่ให้อภัยหมดแล้ว เธอต่างหากที่ถือทิฐิอยู่ คิดเช่นนั้นเธอจึงตัดสินใจกลับบ้าน เมื่อมาถึงบ้านก็เป็นเวลาตีสามแล้ว ความลังเลก็เกิดขึ้น เธอจะเคาะประตูดีหรือไม่ ปานนี้แม่คงนอนหลับแล้ว แต่ที่สุดเธอก็ตัดสินใจเคาะประตู ปรากฏว่าประตูนั้นไม่ได้ล็อก มันค่อย ๆ แง้มเปิดออก ถึงตอนนั้นหญิงสาวรีบวิ่งขึ้นไปห้องนอนของแม่ เพราะเกรงว่าดึกคืนปานนี้แต่บ้านไม่ได้ล็อก เกรงว่าแม่จะเป็นอันตรายจากโจรผู้ร้ายหรือไม่ แต่เมื่อไปถึงห้องนอนของแม่ ก็ปรากฏว่าแม่ยังหลับสบายดี ความสงสัยของเธอได้รับคำตอบจากผู้เป็นแม่สั้น ๆ ว่า นับตั้งแต่วันที่ลูกออกจากบ้านไป ประตูบ้านก็ไม่เคยปิดล็อกอีกเลย

ที่มา : http://www.kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=5019

17. จากเรื่องสั้นใครเป็นผู้ที่มีทิฐิ (Who)

ก. พ่อของหญิงสาว

ข. แม่ของหญิงสาว

ค. หญิงสาววัยรุ่น

ง. ลูกของหญิงสาว

18. สาเหตุที่ทำให้หญิงสาวออกจากบ้านคืออะไร (What)

ก. ต้องการไปเรียนต่อ

ข. ทะเลาะกับแม่

ค. มีครอบครัวใหม่

ง. ต้องการหางานทำ

19. หญิงสาวได้เห็นรูปแม่ติดประกาศที่ไหน (Where)

ก. ศูนย์ช่วยเหลือคนชรา

ข. ศูนย์บ้านพักคนชรา

ค. ศูนย์ช่วยเหลือแรงงาน

ง. ศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย

20. หญิงสาวตัดสินใจออกจากบ้านเมื่อใด (When)

ก. ตอนวัยรุ่น

ข. ตอนเป็นเด็ก

ค. ตอนพ่อตายไป

ง. ตอนต้องการทำงาน

21. ทำไมหญิงสาวจึงตัดสินใจใช้ชีวิตเป็นหญิงบริการ (Why)

ก. ใจรัก

ข. ความหิวโหย

ค. โดนบังคับ

ง. ทำตามเพื่อน

22. หญิงชราติดป้ายประกาศพร้อมเขียนข้อความอย่างไร (How)

ก. กลับบ้านเถอะลูก แม่ต้องการคนดูแล

ข. กลับบ้านเถอะลูก แม่อยากกอดลูก

ค. กลับบ้านเถอะลูก ทุกคนรออยู่ที่บ้าน

ง. กลับบ้านเถอะลูก แม่ให้ภัยแล้ว

23. คำกล่าวของหญิงชราข้อใดถูกต้อง (How)

ก. นับจากลูกออกจากบ้าน แม่ได้ตามหาลูกมาตลอด

ข. นับจากลูกออกจากบ้าน แม่เป็นห่วงลูกมาตลอด

ค. นับจากลูกออกจากบ้าน แม่ไม่เคยปิดล็อคประตูบ้าน

ง. นับจากลูกออกจากบ้าน แม่ไม่เคยหลับสนิทเลยสักคืน

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24 – 30

ดาบวิเศษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ชาวบ้านส่วนมากยากจนต้องทำงานตลอดวัน เพื่อเลี้ยงชีพ ในบรรดาชาวบ้านเหล่านี้มีครอบครัวของตาเพิ่มและยายน้อยรวมอยู่ด้วย สองตาข่ายคู่นี้อยู่กับกันมานานแต่ไม่มีลูก เพิ่งจะมีตอนอายุมากแล้ว เมื่อคลอดลูกได้ไม่นานยายน้อยก็ควั่นจากไป ทิ้งลูกอยู่กับตาเพิ่มเพียงลำพังสองคน ตาเพิ่มรักและเอ็นดูลูกที่มีเพียงคนเดียว ทั้งนี้แกยังเชื่อว่าลูกแก่ทวดตาส่งมาเกิด จึงอดคิดใจไม่ได้ เมื่อจะไปทีใดก็มักพาลูกไปด้วยเสมอ ผู้ใดพบเห็นก็มักจะชมเชยลูกแก่ “เด็กคนนี้น่ารัก น่าซึ้งจริง ๆ” ตาเพิ่มได้ลูกน่ารักเช่นนี้ ทำให้แกลืมความเศร้าเสียใจที่ภรรยาได้ตายไป เด็กน้อยเลี้ยงง่าย ไม่อแงกวนใจพ่อเหมือนเช่นเด็กอื่น ๆ สองพ่อลูกจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดมา

วันหนึ่งตาเพิ่มออกไปทำสวนแต่เช้าและผูกเปลให้ลูกนอนใต้ต้นไม้ใหญ่เหมือนทุกวัน แต่แล้วเหตุการณ์แปลกประหลาดก็เกิดขึ้น เมื่อตาเพิ่มกลับจากทำสวนแกจะอุ้มลูกขึ้นก็เห็นแมงป่องตัวใหญ่นอนอยู่ในเปลกับลูกด้วย จึงอุทานขึ้นว่า “แย่แล้วเราจะทำยังไงดี” แกจึงค่อย ๆ เดินไปหยิบไม้มาหมาย

จะตีแมงป่องให้ตาย แต่ก่อนที่แมงป่องนั้นพลันเกิดลมพายุพัดแล้วก็มีเสียงอันดังก้องออกมาจาก ท้องฟ้าว่า “อย่ากลัวเราไปเลย เราไม่ทำอะไรท่านหรอก เราเห็นท่านเป็นคนดีมีเมตตา จึงมาช่วยคุ้มครอง ลูกของท่าน” ตาเพิ่มจึงนั่งลงพร้อมทั้งประนมมือไหว้ เทวดาท่านายทวยทักทารก พร้อมทั้งยื่นดาบ สักคีลสิทธิ์ให้ตาเพิ่มมอบให้กับเด็กน้อย เป็นอาวุธติดกายไว้เมื่อโตขึ้น ทั้งยังกำชับว่า “ดาบที่ให้เป็นดาบ วิเศษ สามารถให้ทุกสิ่งตามที่ร้องขอ มีข้อแม้คือผู้ที่จะใช้ดาบนี้ต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม ทำแต่ ความดี ถ้าเอาดาบวิเศษนี้ไปใช้ในทางที่ผิดดาบนี้จะกลายเป็นงูใหญ่รัดบุคคลนั้นตาย”

ผ่านไปหลายปีเด็กน้อยเติบโตใหญ่เป็นหนุ่มฉกรรจ์มีสติปัญญาเป็นเลิศ เขาช่วยพ่อทำงานที่สวน ทุกวันโดยไม่เกี่ยงงานหนักเบา และไม่หวังพึ่งดาบสักคีลสิทธิ์ที่ได้มา เขาบอกกับตัวเองว่า “เกิดเป็นคน ทั้งที่อยู่อาศัย โชคช่วย ทำด้วยตนเองเป็นดีที่สุด ไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น” และด้วยคติที่เขา ยึดถือนี้ทำให้คนในหมู่บ้านยกย่องเขา”

หลายปีผ่านไปเกิดเหตุฝนแล้ง ไม่มีน้ำทั้งเมือง เรียกสวนไร่นา พืชผลทางการเกษตร เสียหาย สัตว์ และผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระราชาผู้ครองนครไม่สามารถหาทางแก้ไขได้ ประกาศ หาคนช่วยโดยมีข้อแม้ว่า ถ้าผู้ใดสามารถแก้ไขความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นได้เร็วที่สุด พระองค์จะให้ผู้นั้น อภิเษกสมรสกับพระราชธิดาเป็นสิ่งตอบแทน มีประชาชนมากมาย เจ้าชายจากเมืองต่าง ๆ นักบวช ต่างมาสมัครเป็นจำนวนมาก ทุกคนต่างคิดว่าเหตุการณ์นี้เป็นการกระทำของกูดผีปีศาจ ไม่ใช่เหตุจาก ธรรมชาติ แต่ทุกคนก็ไม่สามารถแก้ไขได้ นานวันประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น พระราชาให้ มหาดเล็กออกป่าวประกาศรอบเมืองทุกหมู่บ้านเพื่อหาคนมีฝีมือมาแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้น

“กระจงงอง ๆ เจ้าข้าเอ๋ย ใครเป็นคนดีมีฝีมือให้ไปอาสา เพื่อช่วยบ้านเมืองให้พ้นจากภัยแล้งด้วย เถิด” ชายหนุ่มได้ทราบเรื่องจึงอาสา พร้อมนำดาบไปด้วย เมื่อเข้าเฝ้าพระราชากล่าวกับเขาว่า “เจ้าแน่ใจ หรือว่าจะช่วยได้ เพราะผู้คนที่อาสาแก้ไขต่างก็ผิดหวังกลับไปทุกคน ขนาดผู้ที่มีวิชาแก่กล้ายังถอย กลับไปเลย”

“ข้าพเจ้ามั่นใจพะยะค่ะ” ชายหนุ่มตอบและทูลว่าเขาขอเวลา 2 วัน โดยขอให้พระราชาสราง ศาลเพียงตาและเครื่องเช่น ไหว้ อาหารคาวหวาน ชายหนุ่มแต่งกายด้วยสีขาว นั่งทำพิธีพร้อมทั้งนำดาบ ออกมาจุ่มในแม่น้ำที่แห้งขอด ทันใดนั้นก็เกิดแสงแปลบ และฟ้าผ่าลงกลางแม่น้ำ น้ำผุดขึ้นจากรอยแตก ของพื้นเกิดเป็นแม่น้ำใหญ่ ชายหนุ่มวิกน้ำขึ้นดื่ม น้ำนั้นจืดสนิท เขาจึงกลับไปทูลพระราชาและลากลับ โดยไม่หวังรางวัลใด ๆ ทั้งสิ้น แต่พระราชาไม่ทรงยินยอม เมื่อกล่าวาจาไปแล้วท่านก็รักษาคำพูด พระองค์ยังคงที่จะพระราชทานรางวัลให้

“เป็นบุญของข้าที่ได้สนองคุณแผ่นดิน การกระทำครั้งนี้ ข้าทำโดยไม่หวังผลใด ๆ ตอบแทนเพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง” แต่พระราชากล่าวว่า “เจ้าเป็นคนดี มีความสามารถ ขออย่าได้ขัดประสงค์ของเราเลย” แล้วจึงหันไปสั่งอำมาตย์ให้เตรียมจัดพิธีอภิเษกสมรสขึ้น ชายหนุ่มไม่สามารถเลี้ยงได้จึงตอบตกลงตามพระประสงค์ของพระราชาทูทุกประการ

จากนั้นไม่นาน ชายหนุ่มจึงอภิเษกสมรสกับพระราชธิดาและได้ทรัพย์สมบัติเป็นสิ่งตอบแทน เขาธิบดีมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขสืบไป

ที่มา: นิทานคาบวิเศษ โดย สิริพร ทาชาติ

http://siriphron.blogspot.com/2013/08/blog-post_6.html

24. ใครเป็นผู้มอบดาบศักดิ์สิทธิ์ให้แก่ชายหนุ่ม (Who)
ก. เทวดา	ข. พระราชา
ค. ตาเพิ่ม	ง. ขายน้อย
25. อะไรเป็นสาเหตุให้ชายหนุ่มได้อภิเษกสมรสกับพระราชธิดา (What)
-		
--	--
ก. ชายหนุ่มสามารถแก้ไขเหตุฝนแล้งได้	
ข. ชายหนุ่มกับพระราชธิดารักใคร่กันมานานแล้ว	
ค. ชายหนุ่มทูลขอพระราชทานเพราะหลงรักพระราชธิดา	
ง. พระราชาได้รับปากกับตาเพิ่มไว้ตั้งแต่ทั้งสองเป็นเด็ก	
26. ชายหนุ่มให้พระราชาสรางศาลเพียงตาไว้ที่ไหน (Where)
ก. บ้านของตาเพิ่ม	ข. หน้าพระราชวัง
ค. ข้างแม่น้ำที่แห้งขอด	ง. ท้ายหมู่บ้าน
27. เหตุการณ์สำคัญของเรื่องเกิดขึ้นเมื่อใด (When)
ก. ตอนขายน้อยเสียชีวิต	ข. ตอนพระราชทานให้รางวัลชายหนุ่ม
ค. เกิดเหตุฝนแล้งไม่มีน้ำทั้งเมือง	ง. ชายหนุ่มอภิเษกสมรสกับพระราชธิดา
28. ทำไมเทวดาจึงยกดาบศักดิ์สิทธิ์ให้ตาเพิ่มเพื่อมอบให้กับชายหนุ่ม (When)
-		
--	--
ก. เทวดาเห็นตาเพิ่มเป็นคนดีจึงยื่นดาบศักดิ์สิทธิ์ให้	
ข. ตาเพิ่มมีความอยากได้จึงขอดาบศักดิ์สิทธิ์จากเทวดา	
ค. ชายหนุ่มเคยช่วยเหลือเทวดามาก่อนจึงได้รับดาบศักดิ์สิทธิ์	
ง. ขายน้อยขอความเห็นใจจากเทวดาให้มอบดาบศักดิ์สิทธิ์แก่ลูกชาย	

29. พระราชาทำอะไรจึงมีประชาชนมากมายมาสมัครช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ (How)

- ก. พระองค์จะให้ผู้นั้นขึ้นเป็นพระราชาแทน
- ข. พระองค์จะให้ผู้นั้นอภิเษกสมรสกับพระราชธิดา
- ค. พระองค์จะให้ผู้นั้นเป็นเจ้าของดาบศักดิ์สิทธิ์
- ง. พระองค์จะยกทรัพย์สินสมบัติเป็นการตอบแทน

30. จากนิทานข้างต้นข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (How)

- ก. เมื่อคลอดลูกได้ไม่นานยายน้อยก็ด่วนจากลูกชายไป
- ข. ตาเพิ่มเห็นแมงป่องตัวใหญ่นอนอยู่ในเปลกับลูกด้วยจึงคิดจะตีแมงป่องให้ตาย
- ค. ชายหนุ่มเป็นผู้มีสติปัญญาเป็นดีช่วยพ่อทำงานที่สวนทุกวันโดยไม่เกี่ยงงานหนักเบา
- ง. ถ้าผู้ใดสามารถแก้ไขความเดือดร้อนได้ พระราชาจะยกบ้านเมืองให้เป็นสิ่งตอบแทน

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความสำคัญ

1. ง	2. ง	3. ง	4. ค	5. ค
6. ค	7. ข	8. ง	9. ง	10. ข
11. ค	12. ข	13. ค	14. ค	15. ข
16. ง	17. ค	18. ข	19. ค	20. ค
21. ข	22. ง	23. ค	24. ค	25. ค
26. ค	27. ค	28. ค	29. ข	30. ง

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ
โดยใช้เทคนิค 5W1H

แบบสอบถามความพึงพอใจ

การใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง “ระดับความพึงพอใจ”

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ					
1. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความเข้าใจง่าย					
2. ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น					
3. ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความมีความน่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้					
4. ชุดกิจกรรมมีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน					
5. ชุดกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
6. ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้ดีขึ้น					
7. ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง					
8. สามารถอ่านหนังสือได้หลากหลายประเภท					
9. สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนวิชาอื่นได้					
10. เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

ประวัติการศึกษา

ดวงพร เฟื่องฟู

ปี พ.ศ.2556

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา จังหวัดนนทบุรี